

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) Nr. 808/2014**2014 m. liepos 17 d.****kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 ⁽¹⁾, ypač į jo 8 straipsnio 3 dalį, 12 straipsnį, 14 straipsnio 6 dalį, 41 straipsnį, 54 straipsnio 4 dalį, 66 straipsnio 5 dalį, 67 straipsnį, 75 straipsnio 5 dalį ir 76 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) Reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 nustatomos bendrosios Sąjungos paramos kaimo plėtrai, finansuojamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taisyklės, kuriomis papildomos Europos struktūriniais ir investicijų fondams taikomos bendrosios nuostatos, nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 ⁽²⁾ antrojoje dalyje. Siekiant užtikrinti, kad tais reglamentais nustatyta naujoji teisės sistema sklandžiai veiktų ir būtų taikoma vienodai, Komisijai suteikti įgaliojimai priimti tam tikras jų įgyvendinimo taisykles;
- (2) reikėtų nustatyti kaimo plėtos programų turinio, grindžiamo visų pirma Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 8 straipsnio ir Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 27 straipsnio reikalavimais, pateikimo taisykles. Taip pat reikėtų nustatyti, kurios turinio pateikimo taisyklės galiotų ir Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 28 straipsnyje nurodytoms programoms, skirtoms Europos investicijų banko (EIB) įgyvendinamoms bendroms neribotų garantijų ir pakeitimo vertybiniais popieriais teikiant kapitalo lengvatas priemonėms. Reikėtų nustatyti ir nacionalinių programų turinio pateikimo taisykles;
- (3) turėtų būti nustatytos nacionalinių programų patvirtinimo procedūros ir tvarkaraščiai;
- (4) siekiant susisteminti kaimo plėtos programų pakeitimus, reikėtų nustatyti jų teikimo ir teikimo dažnumo taisykles. To reikia siekiant kuo labiau sumažinti administracinę naštą tuo pat metu paliekant lankstumo aiškiai apibrėžtiems skubos ir specifinių aplinkybių atvejams;
- (5) reikėtų nustatyti nacionalinių programų, įskaitant tvarkaraščių, pakeitimų taisykles, visų pirma siekiant, kad regionines programas parengusioms valstybėms narėms būtų lengviau iš dalies keisti nacionalines programas;
- (6) siekiant užtikrinti, kad EŽŪFKP lėšos būtų tinkamai naudojamos, reikėtų nustatyti čekių sistemą arba lygiavertę dalyvių patirtų žinių perdavimo ir informavimo veiksmų išlaidų apmokėjimo sistemą, kuria būtų galima užtikrinti, kad atlygintos išlaidos būtų akivaizdžiai susijusios su dalyviui skirtu konkrečiu, reikalavimus atitinkančiu mokymo ar žinių perdavimo veiksmu;
- (7) siekiant užtikrinti, kad būtų pasirinktas ekonomiškai naudingiausias paslaugos teikėjas, konsultavimo paslaugas teikiančios institucijos ar įstaigos turėtų būti atrinktos laikantis galiojančių nacionalinių viešųjų pirkimų taisyklių;
- (8) kadangi galutinės išmokos turėtų būti skiriamos tik tinkamai įgyvendinus verslo planus, reikėtų nustatyti bendruosius vertinimo parametrus. Be to, siekiant padidinti pirmą kartą žemės ūkio valdoje įsisteigiančių jaunųjų ūkininkų galimybes pasinaudoti kitomis pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnyje nurodytą ūkio ir verslo plėtos priemonę teikiamos paramos priemonėmis, reikėtų nustatyti kelių priemonių įtraukimo į verslo planus taisykles ir susijusių paraiškų patvirtinimo procedūros taisykles;

⁽¹⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 487.

⁽²⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtos fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtos fondai, Europos socialiniai fondai ir Sanglaudos fondai taikytinos bendrosios nuostatos, ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 320).

- (9) dėl specifinio išsipareigojimų pagal agrarinės aplinkosaugos ir klimato, ekologinio ūkininkavimo ir gyvūnų gerovės priemonės pobūdžio valstybėms narėms turėtų būti leista paramą už šiuos išsipareigojimus apskaičiuoti remiantis kitais vienetais, nei nurodyti Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 II priede. Reikėtų nustatyti taisykles, susijusias su didžiausių leidžiamų sumų laikymusi, išmokos už sutartinę galviją išimtimi ir įvairių kategorijų gyvūnų perskaičiavimo sutartiniais galvijais norma;
- (10) siekiant užtikrinti, kad įgyvendinant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28–31, 33 ir 34 straipsniuose nurodytas priemones patirtos papildomos išlaidos ir prarastos pajamos būtų apskaičiuotos skaidriu ir patikrinamu būdu, reikėtų nustatyti kai kuriuos bendruosius visose valstybėse narėse taikomus apskaičiavimo elementus;
- (11) siekiant išvengti kompensacijos permokos ir administracinės naštos padidėjimo, reikėtų nustatyti kai kurių priemonių derinimo taisykles;
- (12) reikėtų nustatyti taisykles, susijusias su nacionalinių kaimo tinklų veikimo pradžia ir jų struktūra, kad jie veiktų veiksmingai ir laiku, papildydami programos įgyvendinimą;
- (13) siekiant užtikrinti informavimą apie EŽŪFKP lėšomis remiamą kaimo plėtros veiklą ir jos viešinimą, vadovaujančiai institucijai tenka atsakomybė įvykdyti tai, kas nurodyta toliau šiame reglamente. vadovaujančioji institucija turėtų visas savo informavimo ir viešinimo pastangas susisteminti į vieną strategiją ir sukūrusi bendrą interneto svetainę arba portalą didinti informuotumą apie kaimo plėtros politikos tikslus ir teikti prieinamesnę bei skaidresnę informaciją apie galimybes gauti finansavimą. Reikėtų priimti nuostatą dėl paramos gavėjų atsakomybės informuoti apie EŽŪFKP paramą, jei jų projektai būtų įgyvendinami;
- (14) kad būtų lengviau parengti bendrą stebėsenos ir vertinimo sistemą, reikėtų nustatyti bendruosius tos sistemos elementus, įskaitant rodiklius ir vertinimo planą;
- (15) reikėtų nustatyti pagrindinius Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 75 straipsnyje nurodytos metinės įgyvendinimo ataskaitos elementus ir būtinuosius Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 56 straipsnyje nurodyto vertinimo plano reikalavimus;
- (16) šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Kaimo plėtros komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šiame reglamente nustatomos Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 įgyvendinimo taisyklės, susijusios su kaimo plėtros programų pateikimu, šių programų ir nacionalinių programų tvirtinimo ir pakeitimų procedūromis bei tvarkaraščiais, nacionalinių programų turiniu, informavimu apie kaimo plėtros programas ir jų viešinimu, tam tikrų kaimo plėtros priemonių įgyvendinimu, taip pat stebėseną, vertinimą ir ataskaitų teikimu.

2 straipsnis

Kaimo plėtros programų ir nacionalinių programų turinys

Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 27 straipsnyje ir Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 8 straipsnyje nurodytų kaimo plėtros programų, Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 28 straipsnyje nurodytų programų, skirtų Europos investicijų banko (EIB) įgyvendinamoms bendroms neribotų garantijų ir pakeitimo vertybiniais popieriais teikiant kapitalo lengvatas priemonėms, ir Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 6 straipsnio 3 dalyje nurodytų nacionalinių programų turinys pateikiamas, kaip nustatyta šio reglamento I priede.

3 straipsnis

Nacionalinių programų priėmimas

Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 6 straipsnio 3 dalyje nurodytos nacionalinės programos priimamos pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 29 straipsnį.

4 straipsnis

Kaimo plėtros programų pakeitimai

1. Pasiūlymuose dėl kaimo plėtros programų ir specialių nacionalinio kaimo tinklo sukūrimo ir veikimo programų pakeitimų visų pirma pateikiama ši informacija:

- a) siūlomo pakeitimo tipas;
 - b) pakeitimą pagrindžiančios priežastys ir (arba) įgyvendinimo problemos;
 - c) numatytas pakeitimo poveikis;
 - d) pakeitimo poveikis rodikliams;
 - e) pakeitimo ir Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 II antraštinės dalies II skyriuje nurodytos partnerystės sutarties ryšys.
2. Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 11 straipsnio a punkto i papunktyje nurodyto tipo pakeitimai programavimo laikotarpiu gali būti siūlomi ne daugiau kaip tris kartus.

Per kalendorinius metus gali būti pateiktas tik vienas kiekvienos programos bet kokio kito tipo pakeitimo pasiūlymas, išskyrus 2023 m., kuriais gali būti pateiktas daugiau nei vienas pakeitimo pasiūlymas, jei pakeitimai išskirtinai susiję su finansavimo plano pritaikymu, įskaitant dėl pritaikymo atsiradusius rodiklių plano pokyčius.

Pirma ir antra pastraipos netaikomos, jei

- a) dėl oficialiai nacionalinės valdžios institucijos pripažintų gaivalinių nelaimių ir katastrofinių įvykių reikia imtis skubos priemonių;
- b) pakeitimas būtinas dėl Sąjungos teisės sistemos pokyčių;
- c) to reikia po Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 21 straipsnyje nurodytos veiklos rezultatų peržiūros arba
- d) Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 8 straipsnio 1 dalies h punkto i papunktyje nurodytas kiekvieniems metams planuojamas EŽŪFKP įnašas pakeičiamas dėl to reglamento 58 straipsnio 7 dalyje nurodytų metinio paskirstymo valstybėms narėms pokyčių.

3. Paskutinį Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 11 straipsnio a punkto iii papunktyje nurodyto tipo pakeitimą valstybės narės Komisijai pateikia iki 2020 m. rugsėjo 30 d.

Kitų tipų pakeitimai Komisijai pateikiami iki 2023 m. rugsėjo 30 d.

4. Jei dėl programos pakeitimo pasikeičia Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 6 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje nurodytos nacionalinėje programoje pateiktos lentelės duomenys, pakeitimo patvirtinimas yra ir atitinkamo tos lentelės pataisymo patvirtinimas.

5 straipsnis

Nacionalinių programų keitimas

1. Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 30 straipsnis, Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 11 straipsnis ir šio reglamento 4 straipsnio 1 dalies b ir c punktai *mutatis mutandis* taikomi iš dalies keičiant nacionalines programas.

2. Valstybės narės, kurios pasirinko pateikti nacionalines programas su Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 6 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje nurodyta lentele, gali teikti Komisijai su ta lentele susijusius nacionalinės programos pakeitimus atsižvelgdamos į įvairių savo programų įgyvendinimo laipsnį.

3. Komisija, patvirtinusi 2 dalyje nurodytus pakeitimus, pritaiko Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 8 straipsnio 1 dalies h punkte nurodytus programų, susijusių su pataisyta lentele, finansinius planus su sąlyga, kad

- a) nesikeičia bendras EŽŪFKP įnašas į programą per visą programavimo laikotarpį;
- b) nesikeičia bendra atitinkamai valstybei skiriama EŽŪFKP lėšų suma;
- c) nesikeičia nei vienu metų, einančių prieš pataisymo metus, metinis programos lėšų paskirstymas;
- d) laikomasi metinės atitinkamai valstybei narei paskirtos EŽŪFKP lėšų sumos;
- e) laikomasi Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 59 straipsnio 6 dalyje nustatytos bendros EŽŪFKP lėšų, skirtų aplinkos priemonėms ir su klimatu susijusioms priemonėms, sumos.

4. Prašymus dėl 2 dalyje nurodytų nacionalinių programų pakeitimų galima pateikti tik kartą per kalendorinius metus iki balandžio 1 d., išskyrus tuos atvejus, kai dėl kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos oficialiai pripažintų gaivalinių nelaimių ar katastrofinių įvykių imtasi skubos priemonių, kai buvo keičiama teisės sistema arba kai pakeitimas būtinas po Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 21 straipsnyje nurodytos veiklos rezultatų peržiūros. Nukrypstant nuo 4 straipsnio 2 pastraipos, po minėtos peržiūros būtini programų pakeitimai gali būti padaryti papildomai net jei tais pačiais metais jau pateiktas vienintelis pakeitimų pasiūlymas.

5. Įgyvendinimo aktas, kuriuo patvirtinamas pakeitimas, priimamas laiku, kad iki tų metų, kuriais pateiktas pataisymas, pabaigos liktų laiko iš dalies pakeisti atitinkamus biudžetinius įsipareigojimus

6 straipsnis

Žinių perdavimas ir informavimo veikla

1. Valstybės narės gali numatyti galimybę pagal čekių sistemą ar kitą lygiavertės paskirties sistemą padengti su Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14 straipsnyje nurodytos žinių perdavimo ir informavimo veiklos dalyvių kelione, apgyvendinimu bei dienpinigiais susijusias išlaidas ir ūkininkų pavadavimo išlaidas.
2. Rengdamos 1 dalyje nurodytas sistemas valstybės narės nustato
 - a) ne ilgesnį kaip vienu metų čekio ar jo ekvivalento galiojimo laikotarpį;
 - b) čekio ar jo ekvivalento įsigijimo taisykles, ypač nuostatą, kad jie turi būti susiję su konkrečiu veiksmu;
 - c) specialias sąlygas, kuriomis mokymo arba kitų žinių perdavimo ir informavimo veiksmų vykdytoji skirtas čekis paverčiamas pinigais.

7 straipsnis

Konsultavimo paslaugas teikiančių institucijų ir įstaigų atranka

Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 15 straipsnio 3 dalyje nurodyti kvietimai teikti pasiūlymus skelbiami pagal galiojančias Sąjungos ir nacionalines viešųjų pirkimų taisykles. Atrinkant pasiūlymus atsižvelgiama į tame straipsnyje nurodytus pareiškėjų kvalifikacijos reikalavimus.

8 straipsnis

Verslo planai

1. Paramos pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnio 1 dalies a punkto i ir ii papunkčius atveju, įgyvendindamos to straipsnio 5 dalį, valstybės narės įvertina to straipsnio 4 dalyje nurodytų verslo planų įgyvendinimo pažangą atsižvelgdamos į tai, ar tinkamai įgyvendinami Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014 ⁽¹⁾ 5 straipsnio 1 dalyje nurodyti veiksmai.
2. Paramos pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktį atveju, jei verslo plane numatyta pasinaudoti kitomis tame reglamente nustatytomis kaimo plėtros priemonėmis, valstybės narės gali nustatyti, kad paramos paraiškos patvirtinimas reiškia, kad galima gauti paramą ir pagal tas priemones. Jei valstybė narė pasinaudoja ta galimybe, ji nustato, kad paramos paraiškoje turi būti pateikta informacija, būtina atitiktai tų priemonių reikalavimams nustatyti.

⁽¹⁾ 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos (žr. šio Oficialiojo leidinio p. 1).

9 straipsnis

Vienetų perskaičiavimas

1. Jei pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28, 29 ir 34 straipsnius priimti išpareigojimai išreiškiami to reglamento II priede nenurodytais vienetais, valstybės narės išmokas gali apskaičiuoti remdamosi tais kitais vienetais. Tokiais atvejais valstybės narės užtikrina, kad būtų laikomasi tame priede nustatytų didžiausių sumų per metus, kurioms kompensuoti gali būti skiriama Bendrijos parama.

2. Išmokos pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28, 29 ir 34 straipsnius negali būti skiriamos už sutartinį galviją, išskyrus išmokas, skiriamas už to reglamento 28 straipsnio 10 dalies b punkte nurodytus išpareigojimus veisti vietos veisles, kurioms kyla grėsmė išnykti dėl žemės ūkio veiklos.

Įvairių kategorijų gyvūnų perskaičiavimo sutartiniais galvijais koeficientai nustatyti II priede.

10 straipsnis

Standartinės prielaidos dėl papildomų išlaidų ir prarastų pajamų

1. Išmokų už Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28–31, 33 ir 34 straipsniuose nurodytų priemonių ir juose nurodytų tipų veiksmų įgyvendinimą sumas valstybės narės gali nustatyti remdamosi standartinėmis prielaidomis dėl papildomų išlaidų ir prarastų pajamų.

2. Valstybės narės užtikrina, kad 1 dalyje nurodyti skaičiavimai ir pagal juos apskaičiuotos išmokos atitiktų šiuos reikalavimus:

- a) juos turi sudaryti tik tokie elementai, kuriuos galima patikrinti;
- b) jie turi būti grindžiami skaičiais, nustatytais atliekant kompetentingą įvertinimą;
- c) turi būti aiškiai nurodyti naudojamų skaičių šaltiniai;
- d) jie turi būti išskirstyti atsižvelgiant į regionines bei vietos sąlygas ir faktinį žemės naudojimą, jei taikoma;
- e) juose turi nebūti su investicinėmis išlaidomis susijusių elementų.

11 straipsnis

Išpareigojimų ar priemonių derinimas

1. Tarpusavyje galima derinti įvairius Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnyje nurodytus agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities išpareigojimus, 29 straipsnyje nurodytus ekologinio ūkininkavimo išpareigojimus, 33 straipsnyje nurodytus gyvūnų gerovės išpareigojimus ir 34 straipsnyje nurodytus miškų aplinkosaugos ir klimato srities išpareigojimus, su sąlyga, kad jie vienas kitą papildytų ir būtų suderinami. Valstybės narės prie savo kaimo plėtros programų prideda leidžiamų derinių sąrašą.

2. Jei tarpusavyje derinamos 1 dalyje nurodytos priemonės arba skirtingi pagal tą pačią ar skirtingas priemones priimami išpareigojimai, nustatydamos paramos lygį valstybės narės atsižvelgia į įgyvendinant tą derinį prarastą pajamas ir patirtas papildomas išlaidas.

3. Jei tas pats veiksmas priskiriamas dviem ar daugiau priemonių arba dviem ar daugiau veiksmų tipų, valstybės narės išlaidas gali priskirti dominuojančiai priemonei ar dominuojančiam veiksmų tipui. Taikomas tai dominuojančiai priemonei ar tam dominuojančiam veiksmų tipui nustatytas įnašo lygis.

12 straipsnis

Nacionalinis kaimo tinklas

1. Valstybės narės numato sukurti Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 54 straipsnyje nurodytą nacionalinį kaimo tinklą bei užtikrinti jo veikimą ir nustato jo veiksmų plano įgyvendinimo pradžią ne vėliau kaip praėjus dvylikai mėnesių nuo tada, kai Komisija patvirtina kaimo plėtros programą arba specialią nacionalinio kaimo tinklo sukūrimo ir veikimo programą, jei tokia yra.

2. Nacionaliniam kaimo tinklui veikti reikalingą struktūrą sukuria nacionalinės ar regioninės kompetentingos institucijos arba konkurso tvarka atrinkti išorės subjektai, arba ir tie, ir tie drauge. Ta struktūra turi gebėti įvykdyti bent jau Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 54 straipsnio 3 dalies b punkte nurodytą užduotį.

3. Jei valstybė narė pasirenka parengti specialią nacionalinio kaimo tinklo sukūrimo ir veikimo programą, joje pateikia šio reglamento I priedo 3 dalyje nurodytus elementus.

13 straipsnis

Informavimas ir viešinimas

1. Vadovaujančioji institucija Stebėsenos komitetui informavimo tikslu pateikia informavimo ir viešinimo strategiją ir jos pakeitimus. Strategija pateikiama ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo kaimo plėtros programos priėmimo. Vadovaujančioji institucija bent kartą per metus informuoja Stebėsenos komitetą apie informavimo ir viešinimo strategijos įgyvendinimo pažangą ir pateikia jam rezultatų analizę, taip pat praneša apie kitiems metams suplanuotą informavimo ir viešinimo veiklą.

2. Išsamios su informavimo ir viešinimo veikla susijusios atsakomybės, tenkančios vadovaujančiajai institucijai ir paramos gavėjams, taisyklės išdėstytos III priede.

14 straipsnis

Stebėsenos ir vertinimo sistema

1. Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 67 straipsnyje nurodytą bendrą stebėsenos ir vertinimo sistemą sudaro šie elementai:

- a) intervencijos veiksmų loginis pagrindas, atskleidžiantis prioritetų sąveiką, tikslines sritis ir priemones;
- b) bendrųjų konteksto, rezultatų ir įgyvendinimo rodiklių rinkinys, įskaitant rodiklius, naudotinus nustatant su prioritetinėmis kaimo plėtros sritimis susijusius kiekybinius tikslus, ir iš anksto nustatytų veiklos rezultatų peržiūros rodiklių rinkinį;
- c) bendrieji vertinimo aspektai, nustatyti V priede;
- d) duomenų rinkimas, saugojimas ir perdavimas;
- e) reguliarios stebėsenos ir vertinimo veiklos ataskaitos;
- f) vertinimo planas;
- g) *ex ante* ir *ex post* vertinimai ir kita su kaimo plėtros programa susijusi vertinimo veikla, įskaitant vertinimo veiklą, kurios reikia siekiant įvykdyti padidintus 2017 ir 2019 m. metinėms įgyvendinimo ataskaitoms taikomus reikalavimus, nurodytus Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 50 straipsnio 4 bei 5 dalyse ir Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 75 straipsnio 3 bei 4 dalyse;
- h) parama visiems už stebėseną ir vertinimą atsakingiems subjektams, kad jie galėtų atlikti savo įpareigojimus.

2. Bendras kaimo plėtros politikos konteksto, rezultatų ir įgyvendinimo rodiklių rinkinys pateiktas IV priede. Tame priede nustatyti ir rodikliai, naudotini nustatant su prioritetinėmis kaimo plėtros sritimis susijusius kiekybinius tikslus. Nustatydamos Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 II priedo 2 punkte nurodytus veiklos rezultatų orientyrus ir tikslus valstybės narės naudoja šio reglamento IV priedo 5 punkte pateiktus iš anksto nustatytus veiklos rezultatų rodiklius arba pakeičia (papildo) juos kitais susijusiais įgyvendinimo rodikliais, nustatytais kaimo plėtros programoje.

3. VI priede pateikti techninės paramos dokumentai yra stebėsenos ir vertinimo sistemos dalis.

4. Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 70 straipsnyje nurodytame elektroniniame veiksmų registre registruojant veiksmus, kurių atveju šio reglamento I priedo 1 dalies 11 punkto c papunktyje nurodytoje lentelėje nustatytas galimas indėlis į Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 5 straipsnio pirmos pastraipos 2 punkto a papunktyje, 5 punkto a–d papunkčiuose ir 6 punkto a papunktyje nurodytas prioritetines sritis, pateikiama (-os) žyma (-os), kad būtų galima identifikuoti tuos atvejus, kai veiksmo sudedamąja dalimi prisidedama prie vienos ar kelių šių tikslinių sričių veiklos įgyvendinimo.

15 straipsnis

Metinė įgyvendinimo ataskaita

Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 75 straipsnyje nurodytos metinės įgyvendinimo ataskaitos pateikimo reikalavimai nustatyti šio reglamento VII priede.

*16 straipsnis***Vertinimo planas**

Būtinieji Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 56 straipsnio 1 dalyje nurodyto vertinimo plano reikalavimai pateikti šio reglamento I priedo 1 dalies 9 punkte.

*17 straipsnis***Įsigaliojimas**

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. liepos 17 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

I PRIEDAS

1 DALIS

Kaimo plėtros programų turinio pateikimas**1. Kaimo plėtros programos pavadinimas (KPD)****2. Valstybė narė arba administracinis regionas**

- a) Geografinis rajonas, kuriame įgyvendinama programa
- b) Regiono klasifikavimas.

3. Ex ante vertinimas

Netaikoma Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 28 straipsnyje nurodytoms nacionalinėms programoms, skirtoms EIB įgyvendinamoms bendroms priemonėms.

- a) Kaimo plėtros programos kūrimo proceso pagrindinių etapų aprašymas, nurodant pagrindinių įvykių ir tarpinių ataskaitų tvarkaraštį.
- b) Struktūrinė lentelė, kurioje pateikiamos *ex ante* vertinimo rekomendacijos ir nurodoma, kaip į jas buvo atsižvelgta.
- c) Išsami *ex ante* vertinimo ataskaita (įskaitant Strateginio aplinkos vertinimo reikalavimus) pateikiama kaip kaimo plėtros programos priedas.

4. Stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių (SSGG) analizė ir poreikių nustatymas

Netaikoma Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 28 straipsnyje nurodytoms nacionalinėms programoms, skirtoms EIB įgyvendinamoms bendroms priemonėms.

- a) SSGG analizė, kurią sudaro šie elementai:
 - i) išsamus bendras programavimo srities esamos padėties aprašymas, grindžiamas bendraisiais ir konkrečios programos konteksto rodikliais ir kita naujausia kokybine informacija;
 - ii) programavimo srityje nustatytos stiprybės;
 - iii) programavimo srityje nustatytos silpnybės;
 - iv) programavimo srityje nustatytos galimybės;
 - v) programavimo srityje nustatytos grėsmės;
 - vi) Struktūrinė lentelė, kurioje pateikiami bendrųjų ir konkrečios programos konteksto rodiklių duomenys.
- b) SSGG analizės išvadomis grindžiamas poreikių vertinimas atsižvelgiant į kiekvieną Sąjungos kaimo plėtros prioritetą (toliau – prioritetas) ir tikslinę sritį, taip pat tris kompleksinius tikslus (aplinkos, įskaitant specifinius „Natura 2000“ teritorijų poreikius pagal prioritetinių veiksmų programą ⁽¹⁾, klimato kaitos švelninimo bei prisitaikymo prie jos ir inovacijų).

5. Strategijos aprašymas

- a) Atrinktų poreikių, kurie turi būti patenkinti taikant kaimo plėtros programą, ir remiantis SSGG analizės išvadomis ir poreikių vertinimu pasirinktų tikslų, prioritetų, tikslinių sričių ir siektinų rezultatų pagrindimas. Jei taikoma, į programą įtrauktų teminių paprogramių pagrindimas. Pagrindžiant visų pirma įrodoma, kad įvykdyti Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 8 straipsnio 1 dalies c punkto i ir iv papunkčių reikalavimai.
- b) Kiekvienos tikslinės kaimo plėtros srities priemonių deriniai ir pagrindimas, įskaitant priemonėms skiriamų finansinių asignavimų pagrindimą ir finansinių išteklių adekvatumą nustatytiems tikslams, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 8 straipsnio 1 dalies c punkto ii ir iii papunkčiuose. Remiantis intervencijų logika sudaryti priemonių deriniai yra grindžiami SSGG analizės išvadomis ir a punkte nurodytu poreikių pagrindimu ir prioritetiškumu.

⁽¹⁾ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7) 8 straipsnio 4 dalis.

- c) Aprašymas, kaip bus siekiama kompleksinių tikslų, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 8 straipsnio 1 dalies c punkto v papunktyje nurodytus konkrečius reikalavimus.
- d) Apibendrinamoji lentelė, kurioje pateikiama intervencijų logika, parodanti atrinktus kaimo plėtros programos prioritetus ir tikslines sritis, kiekybinius siektinus rezultatus ir priemonių, naudotinų jiems pasiekti, derinį, įskaitant planuojamas išlaidas. Apibendrinamoji lentelė sukuriamą automatiškai pagal 5 punkto b papunktyje ir 11 punkte pateiktą informaciją, naudojant elektroninio keitimosi duomenimis sistemos (SFC2014) charakteristikas, nurodytas Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 184/2014 ⁽¹⁾ 4 straipsnio a ir b punktuose.
- e) Konsultavimo gebėjimų, kuriais užtikrinamas tinkamas konsultavimas ir parama laikantis reguliavimo reikalavimų ir vykdant su inovacijomis susijusius veiksmus aprašymas, kuriuo parodoma, kad imtasi priemonių pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 8 straipsnio 1 dalies c punkto vi papunktį.
6. **Ex ante sąlygų vertinimas, kurį sudaro ir šios struktūrinės lentelės:**
- a) informacija apie ex ante sąlygų pritaikomumą;
- b) kiekvienos taikomos bendrosios ir su prioritetais susijusios ex ante sąlygos toje pačioje lentelėje pateikiama:
- i) jos įvykdymo įvertinimas ir
 - ii) prioritetų ir (arba) tikslinių sričių, kuriems taikoma sąlyga, sąrašas. Preliminarus kiekvienai ex ante sąlygai įvykdyti ypač svarbių prioritetų ir (arba) tikslinių sričių bei priemonių sąrašas pateiktas 4 dalyje;
 - iii) susijusių kriterijų sąrašas ir jų įvykdymo įvertinimas;
 - iv) nuorodos į strategijas, teisės aktus ar kitus susijusius dokumentus, taip pat į atitinkamus jų skirsnius ir straipsnius, įrodančius, kad atitinkamas kriterijus įvykdytas;
- c) dvi atskiros lentelės: viena skirta taikomoms bendrosioms ex ante sąlygoms, kurios dar visiškai neįvykdytos ar įvykdytos tik iš dalies, kita – taikomoms su prioritetais susijusioms ex ante sąlygoms, kurios dar visiškai neįvykdytos ar įvykdytos tik iš dalies, kiekvienoje nurodant:
- i) nustatytus neįvykdytus kriterijus,
 - ii) veiksmus, kurių reikia kiekvienam iš šių kriterijų įvykdyti,
 - iii) šių veiksmų įgyvendinimo terminus ir
 - iv) už kriterijų įvykdymą atsakingas įstaigas.
7. **Veiklos rezultatų plano aprašymas**

Netaikoma Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 28 straipsnyje nurodytoms nacionalinėms programoms, skirtoms EIB įgyvendinamoms bendroms priemonėms.

- a) Jei taikoma, informacija apie rodiklių atranką, kaip nurodyta 14 punkto 2 dalyje, apie orientyrus, pagrindinius įgyvendinimo etapus ir apie veiklos lėšų rezervo paskirstymą. Siektini rezultatai pagrindžiami pagal strategiją, kaip nurodyta 5 punkto a papunktyje.
- b) Lentelė, kurioje nurodyta kiekvienam prioritetui skiriama veiklos lėšų rezervo dalis ir nurodomi kiekvieno rodiklio:
- i) 2023 m. siektini rezultatai. Nustatant tuos siektinus rezultatus neatsižvelgiama į 12 punkte nurodytą papildomą nacionalinį finansavimą ir 13 punkte nurodytą valstybės pagalbą, teikiamą kaip papildomas nacionalinis finansavimas;
 - ii) siektinais rezultatais grindžiami 2018 m. orientyrai.

⁽¹⁾ 2014 m. vasario 25 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 184/2014, kuriuo, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos, nustatomos valstybių narių ir Komisijos elektroninio keitimosi duomenimis sistemos nuostatos ir sąlygos ir, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1299/2013 dėl konkrečių Europos regioninės plėtros fondo paramos Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui nuostatų, patvirtinama Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą atitinkančios paramos iš Europos regioninės plėtros fondo intervencinių veiksmų kategorijų nomenklatūra (OL L 57, 2014 2 27, p. 7).

Jei veiklos lėšų rezervui skirta bendra EŽŪFKP lėšų suma nesutampa su veiklos lėšų rezervui skirtos bendros nacionalinės EŽŪFKP lėšų sumos *pro rata* paskirstymu ⁽¹⁾, pagal partnerystės sutartį visoms nacionalinėms ir regioninėms programoms (išskyrus Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 28 straipsnyje nurodytas nacionalines programas, skirtas ELB įgyvendinamoms bendroms priemonėms, ir Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 54 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytas specialias nacionalinio kaimo tinklo sukūrimo ir veikimo programas), pateikiamas veiklos lėšų rezervui skirtos sumos pagrindimas.

8. Atrinktų priemonių aprašymas

- 1) Bendrųjų sąlygų, taikomų daugiau nei vienai priemonei, aprašymas, įskaitant, jei aktualu, kaimo vietovės apibrėžimą, pagrindinius reikalavimus, kompleksinę paramą, numatomą finansinių priemonių naudojimą, numatomą avansų naudojimą ir bendrąsias nuostatas dėl investicijų, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 45 ir 46 straipsnių nuostatas.

Jei taikoma, prie kaimo plėtros programos pridedamas leidžiamų 11 straipsnio 1 dalyje nurodytų išpareigojimų derinių sąrašas.

- 2) Priemonės aprašymas, įskaitant:

- a) teisinį pagrindą;
- b) bendrą priemonės aprašymą, įskaitant jos intervencijų logiką, taip pat indėlį tikslinėse srityse ir indėlį siekiant kompleksinių tikslų;
- c) taikymo sritį, paramos lygį, reikalavimus atitinkančius gavėjus ir, jei taikoma, kiekvienai papriemonei ir (arba) kiekvieno tipo veiksmams skiriamos paramos sumos arba lygio apskaičiavimo metodą, jei būtina; reikalavimus atitinkančias kiekvieno tipo veiksmų išlaidas, jų finansavimo sąlygas, taikomas sumas ir paramos lygį, taip pat atrankos kriterijų nustatymo principus;
- d) priemonių ir (arba) veiksmų (pagal tipą) tikrinimo ir kontroliavimo galimybių aprašymas atsižvelgiant į:
 - i) riziką, susijusią su priemonių ir (arba) veiksmų (pagal tipą) įgyvendinimu;
 - ii) rizikos mažinimo veiksmus;
 - iii) priemonių ir (arba) veiksmų (pagal tipą) bendrą įvertinimą.

Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnyje nurodytos priemonės atveju į aprašymą įtraukiama lentelė, kurioje parodomas agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities išpareigojimų ir jų tikrinimo bei kontrolės metodų ryšys;

- e) priemonių ir (arba) veiksmų (pagal tipą) aprašymą, išdėstytą taip:

1. *Žinių perdavimo ir informavimo veikla (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14 straipsnis)*
 - Žinių perdavimo paslaugas teikiančių įstaigų tinkamų gebėjimų atlikti užduotis – darbuotojų kvalifikacijos ir reguliarių mokymų – apibrėžimas;
 - Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014 3 straipsnyje nurodytų ūkių bei miškų srities mainų programų ir apsilankymų ūkiuose bei miškuose trukmės ir turinio apibrėžimas.
2. *Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 15 straipsnis)*
 - pakankamų išteklių – nuolat mokomų ir kvalifikuotų darbuotojų bei konsultavimo patirties – ir patikimumo toje srityje, kurioje teikiamos konsultacijos užtikrinimo bendrieji principai. Klausimų, kuriais teikiamos konsultacijos, apibrėžimas.
3. *Žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemos (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 16 straipsnis)*
 - nacionaliniu lygmeniu pripažintų žemės ūkio produktų, medvilnės arba maisto produktų kokybės sistemų, įskaitant ūkių sertifikavimo sistemas, išvardijimas ir patvirtinimas, kad šios kokybės sistemos atitinka Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 16 straipsnio 1 dalies b punkte išdėstytus kriterijus;
 - žemės ūkio produktų savanoriško sertifikavimo sistemų, kurios atitinka reikalavimus ir kurias valstybės narės pripažino atitinkančiomis Sąjungos geriausios patirties gaires, išvardijimas.

⁽¹⁾ Atsižvelgiant į bendrą EŽŪFKP įnašą į kiekvieną programą.

4. *Investicijos į materialųjį turtą (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 17 straipsnis)*
 - negamybinių investicijų apibrėžimas,
 - kolektyvinių investicijų apibrėžimas,
 - integruotų projektų apibrėžimas,
 - reikalavimus atitinkančių „Natura 2000“ teritorijų ir kitų didelės gamtinės vertės vietovių apibrėžimas ir nustatymas,
 - paramos nukreipimo ūkiams pagal SSGG analizę, atliktą atsižvelgiant į Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 5 straipsnio 2 dalyje nurodytą prioritetą, aprašymas,
 - Sąjungos teisės aktais nustatytų naujų reikalavimų, už kurių laikymąsi gali būti skirta parama pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 17 straipsnio 6 dalį, sąrašas,
 - jei aktualu, būtinieji energijos vartojimo efektyvumo standartai, nurodyti Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014 13 straipsnio c punkte,
 - jei taikoma, Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014 13 straipsnio c punkte nurodytų ribinių kiekių nustatymas.
5. *Ūkio ir verslo plėtra (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnis)*
 - Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnio 1 dalies a punkto iii papunktyje nurodytų smulkiųjų ūkių apibrėžtis,
 - Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnio 4 dalies trečioje pastraipoje nurodytų viršutinių ir apatinių ribų nustatymas,
 - paramos jauniems ūkininkams, kurie steigiasi ne kaip vieninteliai valdos valdytojai, kaip nurodyta Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014 2 straipsnio 1 ir 2 dalyse, konkrečios sąlygos,
 - informacija apie Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014 2 straipsnio 3 dalyje nurodyto lengvatinio laikotarpio taikymą,
 - verslo planų reikalavimų santrauka,
 - pasinaudojimas galimybe derinti įvairias priemones per verslo planą, kuriuo jaunajam ūkininkui sudaromos galimybės pasinaudoti tomis priemonėmis,
 - remiamos veiklos įvairinimo sritys.
6. *Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 20 straipsnis)*
 - mažos apimtys infrastruktūros, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 20 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytą mažos apimtys turizmo infrastruktūrą, apibrėžtis,
 - jei taikoma, speciali nukrypti leidžianti nuostata, kuria leidžiamos investicijos į plačiajuostį ryšį ir atsinaujinančiąją energiją remiant didesnio masto infrastruktūrą,
 - būtinieji energijos vartojimo efektyvumo standartai, nurodyti Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014 13 straipsnio c punkte,
 - Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014 13 straipsnio c punkte nurodytų ribinių kiekių nustatymas.
7. *Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 21 straipsnis)*
 - valdos dydžio, kurį viršijus parama skiriama tik pateikus miškotvarkos planą arba lygiavertę priemonę, atitinkančią tvarios miškotvarkos reikalavimus, nustatymas ir pagrindimas,
 - lygiavertės priemonės apibrėžimas.

Miško įveisimas ir miškingų plotų kūrimas

- rūšių, plotų ir metodų, naudotinų siekiant išvengti netinkamo miško įveisimo, kaip nurodyta Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014 6 straipsnio a punkte, nustatymas, įskaitant plotų, kuriuose numatyta įveisti mišką, kaip nurodyta to straipsnio b punkte, aplinkos ir klimato sąlygų aprašymą,
- Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014 6 straipsnyje nurodytų būtinųjų aplinkos reikalavimų nustatymas.

Agrarinės miškininkystės sistemų kūrimas

- mažiausio ir didžiausio medžių, kurie turi būti pasodinti, ir subrendusių medžių, kurie turi būti palikti, skaičiaus viename hektare nustatymas ir naudotinų miško medžių rūšių nustatymas, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 23 straipsnio 2 dalyje,
- numatyta sistemų, kurioms skiriama parama, nauda aplinkai.

Miškų gaisrų, gaivalinių nelaimių ir katastrofinių įvykių žalos prevencija ir likvidavimas

- jei aktualu, augalams kenkiančių organizmų, kurie gali lemti gaivalinę nelaimę, rūšių sąrašas,
- miško plotų, kurie pagal atitinkamą miškosaugos planą priskiriami nuo vidutinės iki didelės gaisro rizikos miško plotams, nustatymas,
- kenkėjų ir ligų prevencijos veiksmų atveju, atitinkamos gaivalinės nelaimės įvykio aprašymas, paremtas moksline informacija, įskaitant, jei yra, mokslinių organizacijų rekomendacijas dėl kovos su kenkėjais ir ligomis.

Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė

- Reikalavimus atitinkančių investicijų tipų apibrėžimas ir numatyta jų nauda aplinkai bei (arba) visuomeninė vertė.

8. *Gamintojų grupių ir organizacijų įsisteigimas (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 27 straipsnis)*

- Oficialios grupių ir organizacijų pripažinimo procedūros aprašymas.

9. *Agrarinė aplinkosauga ir klimatas (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnis)*

- atitinkamų pagrindinių elementų apibrėžimas ir nustatymas. Jie apima atitinkamus privalomus standartus, nustatytus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 ⁽¹⁾ VI antraštinės dalies I skyrių, atitinkamus kriterijus bei būtiniausią veiklą, nustatytus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1307/2013 ⁽²⁾ 4 straipsnio 1 dalies c punkto ii ir iii papunkčius, atitinkamus būtinuosius reikalavimus dėl trąšų ir augalų apsaugos produktų naudojimo ir kitus nacionaline teise nustatytus atitinkamus privalomus reikalavimus,
- būtinieji trąšų naudojimo reikalavimai turi, *inter alia*, apimti pagal Tarybos direktyvą 91/676/EEB ⁽³⁾ priimtą Geros praktikos kodeksą, taikomą ūkiams, esantiems už nitratams jautrių zonų, ir reikalavimai dėl užterštumo fosforu; būtinieji augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimai turi, *inter alia*, apimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/128/EB ⁽⁴⁾ nustatytus bendruosius integruotos kenksmingųjų organizmų kontrolės principus, nacionalinės teisės aktais nustatytus reikalavimus turėti produktų naudojimo licenciją ir vykdyti mokymo įpareigojimus, saugaus jų laikymo, paskleidimo mašinų tikrinimo reikalavimus ir pesticidų naudojimo arti vandens bei kitų jautrių vietovių taisykles,

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (OL L 347, 2013 12 20, p. 549).

⁽²⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009 (OL L 347, 2013 12 20, p. 608).

⁽³⁾ 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyva 91/676/EEB dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių (OL L 375, 1991 12 31, p. 1).

⁽⁴⁾ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/128/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų pagrindus siekiant tausiojo pesticidų (OL L 309, 2009 11 24, p. 71).

- lentelė, kurioje parodytas agrarinės aplinkosaugos bei klimato srities išipareigojimų ir atitinkamos įprastos ūkininkavimo praktikos ryšys ir atitinkami atskaitos lygio elementai (pagrindiniai elementai), t. y. geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės sąlygos ir teisės aktais numatyti valdymo reikalavimai, būtini su trąšomis ir pesticidais susiję reikalavimai, kiti atitinkami nacionaliniai ir (arba) regioniniai reikalavimai ir būtiniausia veikla,
- vietos veislių, kurioms kyla grėsmė išnykti dėl žemės ūkio veiklos, ir augalų, kuriems kyla genetinės erozijos grėsmė, genetinių išteklių sąrašas,
- metodikos ir agronominių prielaidų bei parametrų aprašymas, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnio 3 dalyje nurodytus pagrindinius reikalavimus, susijusius su kiekvieno konkretaus tipo išipareigojimais, į kuriuos atsižvelgiama atliekant skaičiavimus, pagrindžiančius dėl išipareigojimo patirtas papildomas išlaidas bei prarastas pajamas ir sandorių išlaidų lygį. Jei taikoma, nustatant tą metodiką atsižvelgiama į pagalbą, skiriamą pagal Reglamentą (ES) Nr. 1307/2013, įskaitant išmokas už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką, kad būtų išvengta dvigubo finansavimo; jei taikoma, kitų vienetų perskaičiavimo pagal šio reglamento 9 straipsnį metodas.

10. *Ekologinis ūkininkavimas (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 29 straipsnis)*

- atitinkamų pagrindinių elementų nustatymas ir apibrėžimas. Šie elementai apima atitinkamus privačius standartus, nustatytus pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 VI antraštinės dalies I skyrių, atitinkamus kriterijus bei būtiniausia veiklą, nustatytus pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 4 straipsnio 1 dalies c punkto ii ir iii papunkčius, atitinkamus būtinuosius reikalavimus dėl trąšų ir augalų apsaugos produktų naudojimo ir kitus nacionalinėje teisėje nustatytus atitinkamus privačius reikalavimus,
- metodikos ir agronominių prielaidų bei parametrų aprašymas, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 29 straipsnio 2 dalyje nurodytus pagrindinius reikalavimus, susijusius su kiekvieno konkretaus tipo išipareigojimais, į kuriuos atsižvelgiama atliekant skaičiavimus, pagrindžiančius dėl išipareigojimo patirtas papildomas išlaidas bei prarastas pajamas ir sandorių išlaidų lygį. Jei taikoma, nustatant tą metodiką atsižvelgiama į pagalbą, skiriamą pagal Reglamentą (ES) Nr. 1307/2013, įskaitant išmokas už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką, kad būtų išvengta dvigubo finansavimo jei taikoma, kitų vienetų perskaičiavimo pagal šio reglamento 9 straipsnį metodas.

11. *Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 30 straipsnis)*

- „Natura 2000“ atveju, plotai, paskirti Tarybos direktyvai 92/43/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2009/147/EB ⁽¹⁾ įgyvendinti, ir įpareigojimai ūkininkams pagal atitinkamas nacionalines ir (arba) regionines valdymo nuostatas,
- jei pagal šią priemonę norima gauti paramą už kitas nustatytos gamtos apsaugos teritorijas, kuriose taikomi su aplinka susiję apribojimai, nurodomos tos teritorijos ir indėlis įgyvendinant Direktyvos 92/43/EEB 10 straipsnį,
- su Vandens pagrindų direktyva susijusių išmokų atveju, pagrindinių žemės naudojimo būdo pakeitimų apibrėžimas ir sąsajų su Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/60/EB ⁽²⁾ 13 straipsnyje nurodyto upės baseino valdymo plano priemonių įgyvendinimo programa aprašymas,
- pagrindinių elementų nustatymas ir apibrėžimas. „Natura 2000“ atveju, jie apima gerą agrarinę ir aplinkosaugos būklę, nurodytą Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 94 straipsnyje ir II priede, ir atitinkamus kriterijus bei minimalią veiklą, nurodytus Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 4 straipsnio 1 dalies c punkto ii ir iii papunkčiuose; su Vandens pagrindų direktyva susijusių išmokų atveju, jie apima privalomus standartus, nustatytus pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 VI antraštinės dalies I skyrių, ir atitinkamus kriterijus bei minimalią veiklą, nurodytus Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 4 straipsnio 1 dalies c punkto ii ir iii papunkčiuose,

⁽¹⁾ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).

⁽²⁾ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

- priemonės įgyvendinimo ir Direktyvos 92/43/EEB 8 straipsnio 4 dalyje nurodytos prioritetinių veiksmų programos ryšio nurodymas,
 - apribojimų ir (arba) sunkumų, kurių pagrindu gali būti skiriamos išmokos, nustatymas ir privalomosios praktikos nurodymas,
 - metodikos ir agronominių prielaidų aprašymas, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 30 straipsnio 3 dalyje nurodytus pagrindinius reikalavimus, susijusius su direktyvomis 92/43/EEB ir 2009/147/EB, ir to straipsnio 4 dalyje nurodytus pagrindinius reikalavimus, susijusius su Vandens pagrindų direktyva, į kuriuos atsižvelgiama atliekant skaičiavimus, pagrindžiančius dėl sunkumų atitinkamuose su minėtų trijų direktyvų įgyvendinimu susijusiuose plotuose patirtas papildomas išlaidas ir prarastas pajamas; jei taikoma, nustatant tą metodiką atsižvelgiama į išmokas, pagal Reglamentą (ES) Nr. 1307/2013 skiriamas už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką, kad būtų išvengta dvigubo finansavimo.
12. *Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 31 straipsnis)*
- valdos ploto ribinio dydžio, kuriuo remdamasi valstybė narė apskaičiuoja proporcingą išmokų mažinimą, apibrėžimas.
- Vietovių, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, nustatymas*
- vietos vieneto lygmens, taikomo nustatant vietoves, aprašymas,
 - metodo, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 32 straipsnyje nurodytus kriterijus, pagal kuriuos nustatomos tame straipsnyje nurodytų trijų kategorijų vietovių ribos, taikymo aprašymas, įskaitant tikslaus ne kalnų vietovių, kuriose esama gamtinių ir kitokių specifinių kliūčių, nustatymo metodo aprašymą ir jo taikymo rezultatus.
13. *Gyvūnų gerovė (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 33 straipsnis)*
- nacionalinių ir Sąjungos reikalavimų, atitinkančių privalomus standartus, nustatytus Reglamento (EB) Nr. 1306/2013 VI antraštinės dalies I skyriuje, apibrėžimas ir nustatymas,
 - metodikos ir agronominių bei (arba) zootechninių prielaidų bei parametrų aprašymas, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 33 straipsnio 2 dalyje nurodytus pagrindinius reikalavimus, susijusius su kiekvieno konkretaus tipo išipareigojimais, į kuriuos atsižvelgiama atliekant skaičiavimus, pagrindžiančius dėl išipareigojimo patirtas papildomas išlaidas ir prarastas pajamas.
14. *Miškų aplinkosaugos ir klimato srities paslaugos ir miškų išsaugojimas (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 34 straipsnis)*
- valdos dydžio, kurį viršijus parama skiriama tik pateikus miškotvarkos planą arba lygiavertę priemonę, nustatymas ir pagrindimas,
 - lygiavertės priemonės aprašymas,
 - atitinkamų privalomų reikalavimų, nustatytų nacionaliniu miškininkystės įstatymu arba kitais atitinkamais nacionalinės teisės aktais, nurodymas,
 - metodikos ir prielaidų bei parametrų aprašymas, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 34 straipsnio 2 dalyje nurodytus pagrindinius reikalavimus, susijusius su kiekvieno konkretaus tipo išipareigojimais, į kuriuos atsižvelgiama atliekant skaičiavimus, pagrindžiančius dėl išipareigojimo patirtas papildomas išlaidas ir prarastas pajamas.
15. *Bendradarbiavimas (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 35 straipsnis)*
- bandomųjų projektų, klasterių, tinklų, trumpų tiekimo grandinių ir vietos rinkų charakteristikų pateikimas.

16. Rizikos valdymas (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 36,37 ir 38 straipsniai)

- mechanizmų, kuriais užtikrinama, kad būtų išvengta kompensacijos permokos, aprašymas.

Pasėlių, gyvūnų ir augalų draudimas

- draudimo sutarčių atitikties paramos reikalavimams sąlygų aprašymas, kuriame nurodoma bent:

- a) konkreti rizika, nuo kurios apdrausta,
- b) konkretūs apdrausti ekonominiai nuostoliai,

- taisyklės, taikytinos nustatant, kaip apskaičiuoti sunaikintą ūkininko vidutinės metinės produkcijos dalį.

Tarpusavio pagalbos fondai nepalankių klimato reiškinių, gyvūnų bei augalų ligų, kenkėjų antpuolių ir su aplinka susijusių įvykių atvejais

- tarpusavio pagalbos fondų finansavimo tvarkos, jų sukūrimo ir valdymo principai, visų pirma įskaitant:

- a) nepalankių klimato reiškinių, gyvūnų ar augalų ligų, kenkėjų antpuolių ar su aplinka susijusių įvykių, dėl kurių ūkininkams gali būti išmokamos kompensacijos, sąrašą, įskaitant geografinę aprėptį, jei taikoma;
- b) kriterijus, pagal kuriuos vertinama, ar dėl tam tikro įvykio ūkininkams turi būti išmokėta kompensacija;
- c) papildomų išlaidų, kurios sudaro ekonominius nuostolius, skaičiavimo metodus;
- d) administracinių išlaidų apskaičiavimą;
- e) metodą, taikytiną nustatant, kaip apskaičiuoti sunaikintą ūkininko vidutinės metinės produkcijos dalį;
- f) bet kokius finansavimo reikalavimus atitinkančių išlaidų apribojimus,

- jei tarpusavio pagalbos fondo lėšomis mokėtinos finansinės kompensacijos šaltinis yra komercinė paskola, trumpiausia ir ilgiausia jos trukmė.

Pajamų stabilizavimo priemonė

- tarpusavio pagalbos fondų, iš kurių ūkininkams mokamos kompensacinės išmokos, finansavimo tvarkos, jų sukūrimo ir valdymo principai, visų pirma įskaitant:

- a) administracinių išlaidų apskaičiavimą;
- b) taisyklės, taikomas nustatant, kaip apskaičiuoti pajamų sumažėjimą;
- c) bet kokius finansavimo reikalavimus atitinkančių išlaidų apribojimus,

- jei tarpusavio pagalbos fondo lėšomis mokėtinos finansinės kompensacijos šaltinis yra komercinė paskola, trumpiausia ir ilgiausia jos trukmė.

17. Bendruomenės inicijuota vietos plėtra (LEADER) (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 35 straipsnis, Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 43 ir 44 straipsniai)

- šių Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 35 straipsnio 1 dalyje nurodytų privalomų bendruomenės inicijuotos vietos plėtros (toliau – BIVP) elementų, iš kurių sudaryta LEADER priemonė, aprašymas: parengiamosios paramos, veiksmų įgyvendinimo pagal BIVP strategiją, vietos veiklos grupės bendradarbiavimo veiklos rengimo ir vykdymo, einamųjų išlaidų ir aktyvaus pritaikymo,

- Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 43 straipsnyje nurodyto LEADER pradžios priemonių rinkinio kaip specifinio tipo parengiamosios paramos naudojimo aprašymas,
- Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 44 straipsnio 3 dalyje nurodytos nuolatinio LEADER bendradarbiavimo projektų paraiškų teikimo sistemos aprašymas,
- vietos plėtros strategijų atrankos procedūra ir tvarkaraštis,
- geografinių rajonų, kurių populiacijos dydis nepatenka į Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 33 straipsnio 6 dalyje nustatytas ribas, atrankos vietos plėtros strategijai įgyvendinti pagrindimas,
- BIVP rėmimo koordinavimas su kitais Europos struktūriniais ir investicijų (ESI) fondais, įskaitant galimą sprendimą dėl pagrindinio fondo paskyrimo, ir bendras ESI fondų tarpusavio papildomumas finansuojant parengiamąją paramą,
- avansų mokėjimo galimybė (yra ar ne),
- pagal LEADER programą veikiančių vadovaujančiosios institucijos, mokėjimo agentūros ir vietos veiklos grupių užduočių, visų pirma susijusių su Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 34 straipsnio 3 dalies b punkte nurodytais nediskriminuojančia ir skaidria atrankos procedūra ir objektyviais veiksmų atrankos kriterijais, apibrėžimas,
- numatytų koordinavimo mechanizmų ir užtikrinto pagal šią priemonę remiamų veiksmų ir pagal kitas kaimo plėtros priemones remiamų veiksmų tarpusavio papildomumo aprašymas, visų pirma susijęs su:
 - investicijomis į ne žemės ūkio veiklą ir pagalbą verslui pradėti pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnį,
 - investicijomis pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 20 straipsnį ir
 - bendradarbiavimu pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 35 straipsnį, ypač vietos plėtros strategijų įgyvendinimą pagal viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės susitarimus.

9. Vertinimo planas, kurį sudaro šie elementai:

Netaikoma Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 28 straipsnyje nurodytoms nacionalinėms programoms, skirtoms EIB įgyvendinamoms bendroms priemonėms.

1) Tikslai ir paskirtis

Vertinimo plano tikslų ir paskirties išdėstymas, siekiant užtikrinti, kad bus vykdoma pakankama ir tinkama vertinimo veikla, visų pirma siekiant teikti informaciją, reikalingą programai valdyti, 2017 m. ir 2019 m. metinio įgyvendinimo ataskaitoms parengti ir ex post vertinimui atlikti, ir siekiant užtikrinti, kad bus pateikti kaimo plėtros programos vertinimui reikalingi duomenys.

2) Valdymas ir koordinavimas

Trumpas kaimo plėtros programos stebėsenos ir vertinimo tvarkos aprašymas, nurodant pagrindines susijusias įstaigas ir jų atsakomybės sritis. Paaiškinimas, kaip vertinimo veikla siejasi su kaimo plėtros programos turinio ir tvarkaraščio įgyvendinimu.

3) Vertinimo sritys ir veikla

Preliminarus vertinimo sričių ir numatytos vertinimo veiklos, įskaitant reglamentuose (ES) Nr. 1303/2013 ir (ES) Nr. 1305/2013 numatytų vertinimo reikalavimų laikymąsi (bet juo neapsiribojant), aprašymas. Jis apima:

- a) veiklą, kuria siekiama įvertinti kiekvieno Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 5 straipsnyje nurodyto kaimo plėtros programos Sąjungos prioriteto indėlį į to reglamento 4 straipsnyje nurodytų kaimo plėtros tikslų įgyvendinimą, rezultatų ir įgyvendinimo rodiklių verčių įvertinimą, grynojo poveikio analizę, teminius klausimus, įskaitant paprogrames, kompleksinius klausimus, nacionalinį kaimo tinklą, BIVP strategijų indėlį;

- b) planuojamą paramą, skirtą vietos veiklos grupių lygmens vertinimui atlikti;
- c) konkrečios programos elementus, pvz., darbą, reikalingą metodikoms parengti arba konkrečios politikos srities klausimams spręsti.
- 4) Duomenys ir informacija
- Trumpas sistemos, skirtos statistinei informacijai apie kaimo plėtros programos įgyvendinimą registruoti, saugoti, tvarkyti ir teikti ir vertinimui reikalingiems stebėsenos duomenims teikti, aprašymas. Naudotinių duomenų šaltinių, duomenų trūkumo, galimų su duomenų teikimu susijusių institucinių problemų nustatymas ir siūlomi sprendimai. Šiame skirsnyje įrodoma, kad tinkamos duomenų valdymo sistemos pradės veikti laiku.
- 5) Tvarkaraštis
- Pagrindiniai programavimo laikotarpio orientyrai, preliminarus tvarkaraštis, reikalingas užtikrinti, kad rezultatai būtų prieinami tinkamu laiku.
- 6) Komunikacija
- Aprašymas, kaip vertinimo išvados bus skleidžiamos tiksliniams paramos gavėjams, įskaitant mechanizmų, skirtų vertinimo rezultatų naudojimui stebėti, aprašymą.
- 7) Ištekliai
- Išteklių, reikalingų ir numatytų vertinimo planui įgyvendinti, aprašymas, nurodant administracinius gebėjimus, duomenis, finansinius išteklius ir IT poreikius. Gebėjimų stiprinimo veiklos, kuria numatyta užtikrinti visapusišką vertinimo plano įgyvendinimą, aprašymas.
10. **Finansavimo planas**, į kurį įeina atskiros struktūrinės lentelės, kuriose pateikiama:
- a) **metinis EŽŪFKP įnašas, susijęs su**
- i) visų Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 59 straipsnio 3 dalyje nurodytų tipų regionais;
- ii) Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 59 straipsnio 4 dalies f punkte nurodytomis sumomis ir to reglamento 58 straipsnio 6 dalyje nurodytomis į EŽŪFKP pervestomis lėšomis;
- iii) ištekliais, skirtais veiklos lėšų rezervui pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 20 straipsnį;
- b) visoms priemonėms taikomas **bendras EŽŪFKP įnašo lygis** pagal regionų tipus, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 59 straipsnio 3 dalyje;
- c) **pagal priemonę ar veiksmo tipą**, kuriems taikomas specialus EŽŪFKP įnašo lygis, pateikiami **šie įnašai**:
- i) bendras Sąjungos įnašas, EŽŪFKP įnašo lygis ir preliminarus bendro Sąjungos įnašo paskirstymas tikslinėms sritims ⁽¹⁾;
- ii) Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 17 ir 30 straipsniuose nurodytų priemonių atveju, bendras Sąjungos įnašas, numatytas to reglamento 59 straipsnio 6 dalyje nurodytiems veiksams;
- iii) techninės pagalbos atveju, bendras Sąjungos įnašas ir EŽŪFKP įnašo lygis, naudojamas pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 51 straipsnio 3 dalį;
- iv) išlaidų, susijusių su teisiniais išpareigojimais, kurie tenka pagal Reglamente (EB) Nr. 1698/2005 nustatytas priemones teikiamos paramos gavėjams ir kurie neturi atitikmens 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu, atveju, bendras Sąjungos įnašas ir EŽŪFKP įnašo lygis.

⁽¹⁾ Į preliminarų bendro Sąjungos įnašo paskirstymą tikslinėms sritims atsižvelgiama numatant kaimo plėtros programos indėlį siekiant teminių tikslų ir klimato kaitos tikslų, nurodytų Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 15 straipsnio 1 dalies a punkto iv papunktyje, sprendžiant dėl mokėjimų sustabdymų, nurodytų to reglamento 19 straipsnio 15 dalyje ir 22 straipsnio 6 dalyje, ir, atitinkamai atvejais, apskaičiuojant sumas, atidedamas pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 59 straipsnio 6 dalį.

Jei priemonė arba veiksmas (pagal tipą), kuriems taikomas specialus EŽŪFKP įnašo lygis, prisidedama prie Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 38 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytų finansinių priemonių, lentelėje atskirai nurodomi įnašų į finansines priemones ir kitus veiksmus lygiai ir preliminarai EŽŪFKP lėšų suma, atitinkanti planuojamą įnašą į finansinę priemonę.

Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 17 straipsnyje nurodytos priemonės atveju, EŽŪFKP įnašas, numatytas veiksmams, kurie patenka į to reglamento 59 straipsnio 6 dalies taikymo sritį, atitinka priemonės indėlį į to reglamento 5 straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytų prioritetų įgyvendinimą;

- d) **kiekvienos paprogramės atveju, preliminarus bendro Sąjungos įnašo (pagal priemones) paskirstymas** kiekvienai priemonei.

11. **Rodiklių planas**, į kurį įeina atskiros struktūrinės lentelės, kuriose pateikiama:

- a) pagal tikslines sritis – kiekybiniai siektini rezultatai drauge su planuojamais įgyvendinimo rezultatais ir bendromis viešosiomis išlaidomis, numatytomis patirti tikslinėje srityje įgyvendinant atrinktas priemones;
- b) žemės ūkio ir miškininkystės atveju, išsamus Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 5 straipsnio 4 dalyje ir 5 dalies d ir e punktuose nurodytų prioritetų siektinų rezultatų apskaičiavimas;
- c) papildomas kokybinis indėlis į kitose tikslinėse srityse įgyvendinamas priemones.

12. **Papildomas nacionalinis finansavimas**

Priemonių ir veiksmų, kuriems taikomas Sutarties 42 straipsnis, atveju, lentelė su papildomo nacionalinio kiekvienos priemonės finansavimo pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 82 straipsnį duomenimis, įskaitant kiekvienai priemonei skirtas sumas ir atitiktis tame reglamente nustatytiems kriterijams patvirtinimą.

13. **Duomenys, reikalingi valstybės pagalbos vertinimui atlikti**

Priemonių ir veiksmų, kuriems netaikomas Sutarties 42 straipsnis, atveju, lentelė, kurioje nurodomos į Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 81 straipsnio 1 dalies taikymo sritį patenkančios pagalbos sistemos, numatytos naudoti programoms įgyvendinti, įskaitant pagalbos sistemos pavadinimą, EŽŪFKP įnašą, bendro nacionalinio finansavimo sumą ir papildomo nacionalinio finansavimo sumą. Per visą programos įgyvendinimo trukmę privaloma užtikrinti atitiktį Sąjungos valstybės pagalbos taisyklėms.

Prie lentelės išdėstomas valstybės narės įsipareigojimas, kad apie priemones bus atskirai pranešama pagal Sutarties 108 straipsnio 3 dalį, jei to reikalaujama pagal valstybės pagalbos taisykles arba pagal sprendime dėl valstybės pagalbos patvirtinimo nustatytas specialias sąlygas.

14. **Informacija apie papildomumą**, kurią sudaro toliau nurodyti elementai.

Netaikoma Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 28 straipsnyje nurodytoms nacionalinėms programoms, skirtoms EIB įgyvendinamoms bendroms priemonėms.

- 1) Priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti toliau nurodytą papildomumą ir suderinamumą, aprašymas:

- papildomumą ir suderinamumą su kitomis Sąjungos priemonėmis, visų pirma, su ESI fondais ir 1 ramsčiu, įskaitant žalinimą, ir su kitomis bendros žemės ūkio politikos priemonėmis,
- jei valstybė narė pasirinko pateikti nacionalinę programą ir regioninių programų rinkinį, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 6 straipsnio 2 dalyje, pateikiama informacija apie jų tarpusavio papildomumą.

- 2) Jei taikoma, informacija apie tos priemonės ir kitų Sąjungos priemonių, įskaitant LIFE, tarpusavio papildomumą ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1293/2013 dėl aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE) įsteigimo ir kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 614/2007 (OL L 347, 2013 12 20, p. 185), 8 straipsnio 3 dalis.

15. **Programos įgyvendinimo tvarka**, pateikiant toliau nurodytus elementus

Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 28 straipsnyje nurodytoms nacionalinėms programoms, skirtoms EIB įgyvendinamoms bendroms priemonėms, taikomi tik šio punkto a, b ir c papunkčiai.

- a) Visos valstybės narės paskirtos Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 65 straipsnio 2 dalyje nurodytos institucijos ir programos valdymo ir kontrolės struktūros apibendrinamasis aprašymas, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 8 straipsnio 1 dalies m punkto i papunktyje, ir Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 74 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka;
- b) numatoma Stebėsenos komiteto sudėtis;
- c) nuostatos, kuriomis užtikrinama, kad programa būtų viešinama, taip pat ir per nacionalinį kaimo tinklą, darant nuorodą į 13 straipsnyje nurodytą informavimo ir viešinimo strategiją;
- d) mechanizmų, kuriais užtikrinamas suderinamumas su vietos plėtros strategijomis, įgyvendinamomis pagal LEADER, su veikla, numatyta pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 35 straipsnyje nurodytą bendradarbiavimo priemonę, su pagrindinių paslaugų ir kaimų atnaujinimo kaimo vietovėse priemone, nurodyta to reglamento 20 straipsnyje, ir su kitais ESI fondais, aprašymas;
- e) Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 27 straipsnio 1 dalyje nurodytų veiksmų, kuriais siekiama sumažinti paramos gavėjams tenkančią administracinę naštą, aprašymas;
- f) naudojimosi technine pagalba, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 59 straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus, susijusius su programos rengimu, valdymu, stebėseną, vertinimu, informavimu apie ją bei jos kontrolę ir su programos įgyvendinimu, taip pat veiklą, susijusią su ankstesniais arba vėlesniais programavimo laikotarpiais, aprašymas.

16. **Veiksmai, kurių imtasi siekiant į veiklą įtraukti partnerius**

Netaikoma Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 28 straipsnyje nurodytoms nacionalinėms programoms, skirtoms EIB įgyvendinamoms bendroms priemonėms.

Veiksmų, kurių imtasi siekiant į veiklą įtraukti partnerius, sąrašas ir atitinkamų konsultacijų rezultatų suvestinė.

17. **Nacionalinis kaimo tinklas**

Netaikoma Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 28 straipsnyje nurodytoms nacionalinėms programoms, skirtoms EIB įgyvendinamoms bendroms priemonėms.

Aprašomi šie elementai:

- a) nacionalinio kaimo tinklo sukūrimo procedūra ir tvarkaraštis;
- b) numatytas kaimo plėtros tinklo organizavimas, t. y. kaimo plėtroje dalyvaujančių organizacijų ir institucijų, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 54 straipsnio 1 dalyje nurodytus partnerius, vaidmuo ir tinklo veiklos palengvinimo būdai;
- c) apibendrinamasis pagrindinių veiklos, kurią turi vykdyti nacionalinis kaimo tinklas atsižvelgdamas į programos tikslus, kategorijų aprašymas;
- d) ištekliai, skirti nacionaliniam kaimo tinklui sukurti ir jo veikimui užtikrinti.

18. Tikrinimo bei kontrolės galimybių ir klaidų rizikos *ex ante* vertinimas

Netaikoma Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 28 straipsnyje nurodytoms nacionalinėms programoms, skirtoms EIB įgyvendinamoms bendroms priemonėms.

- Vadovaujančiosios institucijos ir mokėjimo agentūros pareiškimas apie priemonių, remiamų pagal kaimo plėtros programą, tikrinimo ir kontrolės galimybes,
- Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 62 straipsnio 2 dalyje nurodytos funkciškai nepriklausomos įstaigos pareiškimas, kuriuo patvirtinamas standartinių išlaidų, papildomų išlaidų ir prarastų pajamų apskaičiavimo adekvatumas ir teisingumas.

19. Pereinamojo laikotarpio tvarka

Netaikoma Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 28 straipsnyje nurodytoms nacionalinėms programoms, skirtoms EIB įgyvendinamoms bendroms priemonėms

- pereinamojo laikotarpio sąlygų (pagal priemonę) aprašymas,
- preliminarini lėšų perkėlimo lentelė.

20. Teminės paprogramės**20.1. SSGG analizė ir poreikių nustatymas**

- a) SSGG analizės metodika grindžiama analizė, į kurią įeina šie elementai:
 - i) išsamus bendras paprogramės temos aprašymas naudojant bendruosius ir konkrečios programos konteksto rodiklius ir kokybinę informaciją;
 - ii) su paprogramės tema susijusios nustatytos stiprybės;
 - iii) su paprogramės tema susijusios nustatytos silpnybės;
 - iv) su paprogramės tema susijusios nustatytos galimybės;
 - v) su paprogramės tema susijusios nustatytos grėsmės.
- b) SSGG analizės išvadamis grindžiamas poreikių vertinimas atsižvelgiant į kiekvieną prioritetą ir tikslinę sritį, taip pat tris kompleksinius tikslus (aplinkos, klimato kaitos švelninimo bei prisitaikymo prie jos ir inovacijų), prie kurių įgyvendinimo prisidedama ta temine paprograme.

20.2. Strategijos aprašymas

- a) Jei ne visus pagal 20.1 punkto b papunktį nustatytus poreikius galima patenkinti įgyvendinant teminę paprogramę, pateikiamas atrinktų patenkinti numatytų poreikių ir remiantis SSGG analizės išvadamis ir poreikių įvertinimu pasirinktų tikslų, prioritetų bei tikslinių sričių pagrindimas;
- b) kiekvienos tikslinės kaimo plėtros srities, prie kurios tikslų įgyvendinimo prisidedama temine paprograme, priemonių deriniai ir pagrindimas, įskaitant priemonėms skiriamų finansinių asignavimų pagrindimą ir finansinių išteklių adekvatumą nustatytiems tikslams, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 8 straipsnio 1 dalies c punkto ii ir iii papunkčiuose. Remiantis intervencijų logika sudaryti priemonių deriniai turi būti grindžiami SSGG analizės išvadamis ir, jei aktualu, a punkte nurodytu poreikių pagrindu ir prioritetiškumu;
- c) aprašymas, kaip bus siekiama kompleksinių teminių tikslų, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 8 straipsnio 1 dalies c punkto v papunktyje nurodytus konkrečius reikalavimus;
- d) apibendrinamoji lentelė, kurioje pateikiama intervencijų logika, parodanti atrinktus paprogramės prioritetus ir tikslines sritis, kiekybinius siektinus rezultatus ir priemonių, naudotinų jiems pasiekti, derinį, įskaitant planuojamas išlaidas. Apibendrinamoji lentelė sukuriami automatiškai pagal 5 punkto b papunktyje ir 11 punkte pateiktą informaciją, panaudojant elektroninio keitimosi duomenimis sistemos (SFC2014) charakteristikas.

20.3. **Rodiklių planas**, į kurį įeina atskiros struktūrinės lentelės, kuriose pateikiama:

- a) pagal tikslines sritis – kiekybiniai siektini rezultatai drauge su planuojamais įgyvendinimo rezultatais ir bendromis viešosiomis išlaidomis, numatytomis patirti tikslinėje srityje įgyvendinant atrinktas priemones;
- b) žemės ūkio ir miškininkystės atveju, išsamus Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 5 straipsnio 4 dalyje ir 5 dalies d ir e punktuose nurodytų prioritetų siektinų rezultatų apskaičiavimas.

2 DALIS

Nacionalinės programos turinio pateikimas

1. Nacionalinės programos pavadinimas

2. Valstybė narė

- a) Geografinis rajonas, kuriame įgyvendinama programa
- b) Regiono klasifikavimas

3. Bendras nacionalinės programos, partnerystės sutarties ir kaimo plėtros programų ryšių pristatymas

4. Apibendrinamoji lentelė, kurioje pagal regionus ir metus pateikiamas bendras EŽŪFKP įnašas valstybei narei visu programavimo laikotarpiu.

5. Priemonių aprašymas

- 1) Bendrųjų sąlygų, taikomų daugiau nei vienai priemonei, aprašymas, įskaitant, jei aktualu, kaimo vietovės apibrėžimą, pagrindinius reikalavimus, kompleksinę paramą, numatomą finansinių priemonių panaudojimą, numatomą avansų panaudojimą.
- 2) Kiekvienos priemonės aprašymas pateikiant:
 - a) teisinį pagrindą;
 - b) bendrą priemonės aprašymą, įskaitant bendruosius jos intervencijų logikos principus, taip pat indėlį tikslinėse srityse ir indėlį siekiant kompleksinių tikslų;
 - c) taikymo sritį, paramos lygį, reikalavimus atitinkančius gavėjus ir, jei taikoma, kiekvienai papriemonei ir (arba) kiekvieno tipo veiksmui skiriamos paramos lygio apskaičiavimo metodą, jei būtina; reikalavimus atitinkančias kiekvieno tipo veiksmų išlaidas, jų atitikties finansavimo reikalavimams sąlygas, taikomas sumas ir paramos lygį, taip pat atrankos kriterijų nustatymo principus;
 - d) bendruosius priemonių tikrinimo ir kontrolės galimybių užtikrinimo principus ir, jei aktualu, paramos sumos apskaičiavimo metodiką;
 - e) jei aktualu, kiekvienos priemonės aprašymą, nurodytą 1 dalies 8 punkto 2 papunktyje.

6. Papildomas nacionalinis finansavimas, jei aktualu

Priemonių ir veiksmų, kuriems taikomas Sutarties 42 straipsnis, atveju, lentelė su papildomo nacionalinio kiekvienos priemonės finansavimo pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 82 straipsnį duomenimis, įskaitant atitikties tame reglamente nustatytiems kriterijams patvirtinimą.

7. Duomenys, reikalingi valstybės pagalbos vertinimui atlikti (jei aktualu)

Priemonių ir veiksmų, kuriems netaikomas Sutarties 42 straipsnis, atveju, lentelė, kurioje nurodomos į Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 81 straipsnio 1 dalies taikymo sritį patenkančios pagalbos sistemos, numatytos naudoti programoms įgyvendinti, įskaitant pagalbos sistemos pavadinimą ir nuorodas, EŽŪFKP įnašą, bendro nacionalinio finansavimo sumą ir papildomo nacionalinio finansavimo sumą. Per visą atitinkamų programų įgyvendinimo trukmę privaloma užtikrinti atitiktį Sąjungos valstybės pagalbos taisyklėms.

Prie lentelės išdėstomas valstybės narės įsipareigojimas, kad apie priemones bus atskirai pranešama pagal Sutarties 108 straipsnio 3 dalį, jei to reikalaujama pagal valstybės pagalbos taisyklės arba pagal sprendime dėl valstybės pagalbos patvirtinimo nustatytas specialias sąlygas.

Pareiškimas, ar priemonei arba veiksmui įgyvendinti skiriama valstybės pagalba pagal nacionalinę programą arba atitinkamas kaimo plėtros programas.

3 DALIS

Nacionalinio kaimo tinklo programos turinio pateikimas

1. Konkrečios nacionalinio kaimo tinklo programos pavadinimas

2. Valstybė narė arba administracinis regionas

- a) Geografinis rajonas, kuriame įgyvendinama programa
- b) Regiono klasifikavimas.

3. *Ex ante* vertinimas

- a) Nacionalinio kaimo tinklo programos kūrimo proceso pagrindinių etapų aprašymas, nurodant pagrindinių įvykių ir tarpinių ataskaitų tvarkaraštį.
- b) Struktūrinė lentelė, kurioje pateikiamos *ex ante* vertinimo rekomendacijos ir nurodoma, kaip į jas buvo atsižvelgta.
- c) Prie nacionalinio kaimo tinklo programos pridėjama išsami *ex ante* įvertinimo ataskaita.

4. Vertinimo planas, kurį sudaro šie elementai:

1) Tikslai ir paskirtis

Vertinimo plano tikslų ir paskirties išdėstymas, siekiant užtikrinti, kad bus vykdoma pakankama ir tinkama vertinimo veikla, visų pirma siekiant teikti informaciją, reikalingą programai valdyti, 2017 m. ir 2019 m. metinio įgyvendinimo ataskaitoms parengti ir *ex post* vertinimui atlikti, ir siekiant užtikrinti, kad bus pateikti nacionalinio kaimo tinklo programai vertinti reikalingi duomenys.

2) Valdymas ir koordinavimas

Trumpas nacionalinio kaimo tinklo programos stebėsenos ir vertinimo tvarkos aprašymas, nurodant pagrindines susijusias įstaigas ir jų atsakomybės sritis. Paaiškinimas, kaip vertinimo veikla siejasi su nacionalinio kaimo tinklo programos – jos turinio ir tvarkaraščio – įgyvendinimu.

3) Vertinimo sritys ir veikla

Preliminarus su nacionalinio kaimo tinklo programa susijusių vertinimo sričių ir numatytos vertinimo veiklos, įskaitant reglamentuose (ES) Nr. 1303/2013 ir (ES) Nr. 1305/2013 numatytų vertinimo reikalavimų laikymąsi (bet juo neapsiribojant), aprašymas. Jis apima veiklą, kuria siekiama įvertinti programos indėlį įgyvendinant nacionalinio kaimo tinklo programos tikslus, rezultatų rodiklių verčių įvertinimą ir grynojo poveikio analizę. Konkrečios programos elementai, pvz., darbas, reikalingas metodikoms parengti arba konkrečios politikos srities klausimams spręsti.

4) Duomenys ir informacija

Trumpas sistemos, skirtos statistinei informacijai apie nacionalinio kaimo tinklo programos įgyvendinimą registruoti, saugoti, tvarkyti ir teikti ir vertinimui reikalingiems stebėsenos duomenims teikti, aprašymas. Naudotinių duomenų šaltinių, duomenų trūkumo, galimų su duomenų teikimu susijusių institucinių problemų nustatymas ir siūlomi sprendimai. Šiame skirsnyje įrodoma, kad tinkamos duomenų valdymo sistemos pradės veikti laiku.

5) Tvarkaraštis

Pagrindiniai programavimo laikotarpio orientyrai, preliminarus tvarkaraštis, reikalingas užtikrinti, kad rezultatai būtų prieinami tinkamu laiku.

6) Komunikacija

Aprašymas, kaip vertinimo išvados bus skleidžiamos tiksliniams paramos gavėjams, įskaitant mechanizmą, skirtą vertinimo rezultatų naudojimui stebėti, aprašymą.

7) Ištekliai

Ištekliai, reikalingų ir numatytų vertinimo planui įgyvendinti, aprašymas, nurodant administracinius gebėjimus, duomenis, finansinius išteklius ir IT poreikius. Gebėjimų stiprinimo veiklos, kuria numatyta užtikrinti visapusišką vertinimo plano įgyvendinimą, aprašymas.

5. Finansinis planas, nurodant:

a) metinį EŽŪFKP įnašą;

b) bendrą Sąjungos įnašą ir EŽŪFKP įnašo lygį.

6. Programos įgyvendinimo tvarka, pateikiant toliau nurodytus elementus:

a) visas valstybės narės paskirtas Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 65 straipsnio 2 dalyje nurodytas institucijas ir programos valdymo ir kontrolės struktūros apibendrinamąjį aprašymą, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 8 straipsnio 1 dalies m punkto i papunktyje, ir Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 74 straipsnio 3 dalyje nurodytą tvarką;

b) numatomą Stebėsenos komiteto sudėtį;

c) stebėsenos ir vertinimo sistemos aprašymą.

7. Nacionalinis kaimo tinklas

Aprašomi šie elementai:

a) nacionalinio kaimo tinklo sukūrimo procedūra ir tvarkaraštis;

b) numatytas kaimo plėtros tinklo sukūrimas ir veikimas, t. y. kaimo plėtroje dalyvaujančių organizacijų ir administracijų, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 54 straipsnio 1 dalyje nurodytas partnerystes, vaidmuo ir tinklo veiklos palengvinimo būdai.

Jei valstybė narė pasirinko nacionalinį kaimo tinklą remti pagal nacionalinio kaimo tinklo programą ir regionines programas, pateikiama informacija apie jų tarpusavio papildomumą;

c) apibendrinamasis pagrindinių veiklos, kurią turi vykdyti nacionalinis kaimo tinklas atsižvelgdamas į programos tikslus, kategorijų aprašymas;

d) ištekliai, skirti nacionaliniam kaimo tinklui sukurti ir jo veikimui užtikrinti.

4 DALIS

Preliminarus *ex ante* sąlygoms (susijusioms su kaimo plėtros prioritetu ir bendrosioms) įvykdyti ypač svarbių prioritetų ir (arba) tikslinių sričių ir priemonių, nurodytų 1 dalies 6 punkto b papunkčio ii papunktyje, sąrašas

1. SPECIALIOS KAIMO PLĖTROS EX ANTE SĄLYGOS

ES kaimo plėtros prioritetas, Teminis tikslas pagal Bendrųjų nuostatų reglamentą	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai	Pritaikomumas tikslinėms sritims, priemonėms
Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 V priede.	Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 V priede.	Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 V priede.	
3 kaimo plėtros prioritetas: skatinti maisto grandinės organizavimą, įskaitant žemės ūkio produktų perdirbimą ir rinkodarą, gyvūnų gerovę ir rizikos valdymą žemės ūkyje. 5 teminis tikslas: prisitaikymo prie klimato kaitos, rizikos prevencijos ir valdymo skatinimas.	3.1. Rizikos prevencija ir rizikos valdymas: parengti nacionaliniai arba regioniniai rizikos vertinimai nelaimių valdymo tikslais, atsižvelgiant į prisitaikymą prie klimato kaitos.	— Parengti nacionaliniai arba regioniniai rizikos vertinimai, kuriuose yra šie elementai: — apibūdinti procesai, metodika, metodai ir neįslaptinti duomenys, naudojami rengiant rizikos vertinimą, taip pat rizika grindžiami kriterijai, taikomi nustatant investavimo prioritetus, — apibūdinami vienos rizikos ir kelių tipų rizikos scenarijai, — atitinkamais atvejais atsižvelgiama į nacionalines prisitaikymo prie klimato kaitos strategijas.	Tikslinė sritis: 3B Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 18, 24 ir 36 straipsniuose nurodytos priemonės.
4 kaimo plėtros prioritetas: atkurti, išsaugoti ir pagerinti su žemės ūkiu ir miškininkyste susijusias ekosistemas. 5 teminis tikslas: prisitaikymo prie klimato kaitos, rizikos prevencijos ir valdymo skatinimas. 6 terminis tikslas: aplinkos išsaugojimas ir apsauga bei efektyvaus išteklių naudojimo skatinimas.	4.1. Gera agrarinė ir aplinkosaugos būklė (GAAB): nacionaliniu lygiu nustatyti Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 VI antraštinės dalies I skyriuje nurodyti geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės standartai.	— GAAB standartai nustatyti nacionalinėje teisėje ir nurodyti programose.	Tikslinė (-ės) sritis (-ys): 4A, 4B, 4C Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28, 29 ir 30 straipsniuose nurodytos priemonės.
	4.2. Privalomi reikalavimai dėl trąšų ir augalų apsaugos produktų: nacionaliniu lygiu nustatyti Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 III antraštinės dalies I skyriaus 29 straipsnyje nurodyti privalomi reikalavimai dėl trąšų ir augalų apsaugos produktų naudojimo.	— Programose nurodyti Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 III antraštinės dalies I skyriuje nurodyti privalomi reikalavimai dėl trąšų ir augalų apsaugos produktų naudojimo.	Tikslinė (-ės) sritis (-ys): 4A, 4B, 4C Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 ir 29 straipsniuose nurodytos priemonės.
	4.3. Kiti atitinkami nacionaliniai standartai: šio Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 III antraštinės dalies I skyriaus 29 straipsnio taikymo tikslais nustatyti atitinkami privalomi nacionaliniai standartai.	— Programose nurodyti atitinkami privalomi nacionaliniai standartai.	Tikslinė (-ės) sritis (-ys): 4A, 4B, 4C Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 ir 29 straipsniuose nurodytos priemonės.

ES kaimo plėtros prioritetas, Teminis tikslas pagal Bendrųjų nuostatų reglamentą	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai	Pritaikomumas tikslinėms sritims, priemonėms
Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 V priede.	Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 V priede.	Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 V priede.	
5 kaimo plėtros prioritetas: skatinti efektyvų išteklių naudojimą ir remti perėjimą prie klimato kaitai atsparios mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos žemės ūkio bei maisto ir miškininkystės sektoriuose. 4 teminis tikslas: perėjimo prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos visuose sektoriuose rėmimas. 6 teminis tikslas: aplinkos išsaugojimas ir apsauga bei efektyvaus išteklių naudojimo skatinimas.	5.1. Energijos vartojimo efektyvumas: imtasi veiklos siekiant skatinti energijos galutinio vartojimo efektyvumo ekonomiškai efektyvų gerinimą ir ekonomiškai efektyvias investicijas į energijos vartojimo efektyvumą statant arba renovuojant pastatus. 5.2. Vandens sektorius: a) veikia vandens kainodaros politika, kuria naudotojai tinkamai skatinami veiksmingai naudotis vandens ištekliu, ir b) įvairiose vandens naudojimo srityse tinkamai prisidedama prie sąnaudų, patirtų teikiant vandens paslaugas, susigrąžinimo tarifu, apibrėžtu patvirtintame upės baseino valdymo plane, skirtame investicijoms, kurios remiamos kitų programų lėšomis.	— Veikla: — priemonės, skirtos užtikrinti būtiniausius reikalavimus, susijusius su pastatų energiniu naudingumu, kurios atitinka Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/31/ES⁽¹⁾ 3, 4 ir 5 straipsnius, — priemonės, būtinos energinio pastatų naudingumo sertifikavimo sistemai nustatyti, kurios atitinka Direktyvos 2010/31/ES 11 straipsnį, — priemonės, skirtos užtikrinti strateginį energijos vartojimo efektyvumo planavimą, kurios atitinka Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/27/ES⁽²⁾ 3 straipsnį, — priemonės, atitinkančios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/32/EB⁽³⁾ dėl energijos galutinio vartojimo efektyvumo ir energetinių paslaugų 13 straipsnį, siekiant užtikrinti, jei tai techniškai įmanoma, finansiškai pagrįsta ir proporcinga potencialių energijos sutaupymo kiekių atžvilgiu, kad galutiniams vartotojams būtų pateikti individualūs skaitikliai.	Tikslinė (-ės) sritis (-ys): 5B Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 17, 19, 20 ir 35 straipsniuose nurodytos priemonės. Tikslinė sritis: 5A Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 17 ir 35 straipsniuose nurodytos priemonės.

⁽¹⁾ 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo (OL L 153, 2010 6 18, p. 13).

⁽²⁾ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL L 315, 2012 11 14, p. 1).

⁽³⁾ 2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/32/EB dėl energijos galutinio vartojimo efektyvumo ir energetinių paslaugų, panaikinanti Tarybos direktyvą 93/76/EEB (OL L 114, 2006 4 27, p. 64).

ES kaimo plėtros prioritetas, Teminis tikslas pagal Bendrųjų nuostatų reglamentą	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai	Pritaikomumas tikslinėms sritims, priemonėms
Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 V priede.	Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 V priede.	Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 V priede.	
	5.3. Atsinaujinanti energija: imtasi veiksmų siekiant skatinti atsinaujinančiųjų energijos šaltinių gamybą ir paskirstymą ⁽¹⁾ .	- Nustatytos skaidrios paramos sistemos, priėjimo prie elektros energijos tinklų ar garantuoto priėjimo ir paskirstymo prioritetai, taip pat nustatytos standartinės sąnaudų padengimo ir pasidalijimo atliekant techninius pertvarkymus taisyklės, kurios prieš tai buvo paskelbtos, atitinkančios Direktyvos 2009/28/EB 14 straipsnio 1 dalį, 16 straipsnio 2 ir 3 dalis. - Valstybė narė priėmė nacionalinį atsinaujinančiosios energijos veiksmų planą, atitinkantį Direktyvos 2009/28/EB 4 straipsnį.	Tikslinė sritis: 5C Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 17, 19, 20 ir 35 straipsniuose nurodytos priemonės.
6 kaimo plėtros prioritetas: skatinti socialinę įtrauktį, skurdo mažinimą ir ekonominę plėtrą kaimo vietovėse 2 teminis tikslas: informacinių ir ryšių technologijų prieinamumo, naudojimo didinimas ir kokybės gerinimas (Plačiajuosčio ryšio tikslas).	6.1. Naujos kartos tinklo (NKT) infrastruktūra: parengti nacionaliniai arba regioniniai NKP planai, kuriuose atsižvelgta į regioninę veiklą, siekiant įgyvendinti Sąjungos didelės spartos interneto prieigos tikslus, daugiausia dėmesio skiriant toms sritims, kuriose rinka negali prieinamomis sąnaudomis suteikti atviros infrastruktūros, kurios kokybė atitiktų Sąjungos konkurencijos ir valstybės pagalbos taisykles, ir teikti pažeidžiamoms grupėms prieinamas paslaugas.	- Galiojančiame nacionaliniame arba regioniniame NKT plane pateikiama: - investicijų į infrastruktūrą planas, grindžiamas ekonomine analize, atsižvelgiant į esamą privačiąją ir viešąją infrastruktūrą ir planuojamas investicijas, - tvarūs investicijų modeliai, kuriais skatinama konkurencija, suteikiama galimybė naudotis atvira, prieinama, kokybiška ir perspektyvia infrastruktūra ir paslaugomis, - privačių investicijų skatinimo priemonės.	Tikslinė sritis: 6C Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 20 ir 35 straipsniuose nurodytos priemonės.

2. BENDROSIOS EX ANTE SĄLYGOS

Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai	Pritaikomumas tikslinėms sritims, priemonėms
Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 XI priedo II dalyje.	Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 XI priedo II dalyje.	
1. Kova su diskriminavimu Yra administracinių gebėjimų įgyvendinti ir taikyti Sąjungos kovos su diskriminacija teisės aktus ir politiką ESI fondų srityje.	Pagal institucinę ir teisinę valstybių narių sistemą nustatyta tvarka, kuria užtikrinamas subjektų, atsakingų už vienodo požiūrio taikymo visiems asmenims skatinimą, dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant programas, įskaitant konsultacijų lygybės klausimais teikimą vykdančioms su ESI fondais susijusią veiklą. Valdant ir kontroliuojant ESI fondus, dalyvaujančių institucijų darbuotojų mokymo Sąjungos kovos su diskriminacija teisės aktų ir politikos srityse tvarka.	Tikslinė sritis: 6B Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14, 15 ir 35 straipsniuose nurodytos priemonės, LEADER.

⁽¹⁾ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičianti bei vėliau panaikinanti Direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB (OL L 140, 2009 6 5, p. 16).

Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai	Pritaikomumas tikslinėms sritims, priemonėms
Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 XI priedo II dalyje.	Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 XI priedo II dalyje.	
2. Lyčių lygybė Yra administracinių gebėjimų įgyvendinti ir taikyti Sąjungos lyčių lygybės teisės aktus ir politiką ESI fondų srityje.	Pagal institucinę ir teisinę valstybių narių sistemą nustatyta tvarka, kuria užtikrinamas už lyčių lygybę atsakingų subjektų dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant programas, įskaitant konsultacijų lyčių lygybės klausimais teikimą vykdant su ESI fondais susijusią veiklą. — Valdant ir kontroliuojant ESI fondus dalyvaujančių institucijų darbuotojų mokymo Sąjungos lyčių lygybės teisės aktų ir politikos, taip pat lyčių aspekto integravimo srityse tvarka.	Tikslinė (-ės) sritis (-ys): 6A, 6B Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14, 15, 19, 20 ir 35 straipsniuose nurodytos priemonės, LEADER.
3. Negalia Yra administracinių gebėjimų įgyvendinti ir taikyti Jungtinių Tautų neigaliųjų teisių konvenciją (JT neigaliųjų teisių konvencija) ESI fondų srityje pagal Tarybos sprendimą 2010/48/EB ⁽¹⁾ .	Pagal institucinę ir teisinę valstybių narių sistemą nustatyta tvarka, kuria užtikrinamas už neigaliųjų teisių apsaugą atsakingų subjektų arba neigaliams atstovaujančių organizacijų ir kitų susijusių suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant programas. Valdant ir kontroliuojant ESI fondus dalyvaujančių institucijų darbuotojų mokymo taikytinų Sąjungos ir nacionalinės teisės aktų dėl negalios ir susijusios politikos, įskaitant prieinamumą ir Jungtinių Tautų neigaliųjų teisių konvencijos praktinį taikymą, kaip atspindėta Sąjungos ir nacionalinės teisės aktuose, srityse tvarka. — JT neigaliųjų teisių konvencijos 9 straipsnio įgyvendinimo stebėjimo užtikrinimo tvarka ESI fondų atveju rengiant ir įgyvendinant programas.	Tikslinė (-ės) sritis (-ys): 6A, 6B Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19, 20 ir 35 straipsniuose nurodytos priemonės, LEADER.
4. Viešieji pirkimai Nustatyta veiksmingo Sąjungos viešųjų pirkimų teisės taikymo ESI fondų srityje tvarka.	Veiksmingo Sąjungos viešųjų pirkimų taisyklių taikymo naudojant tinkamus mechanizmus tvarka. Skaidrios sutarčių sudarymo procedūros užtikrinimo tvarka. Įgyvendinant ESI fondų paramą dalyvaujančių darbuotojų mokymo ir informavimo tvarka. — Administracinių gebėjimų įgyvendinti ir taikyti Sąjungos viešųjų pirkimų taisyklės užtikrinimo tvarka.	Tikslinė (-ės) sritis (-ys): 2A, 5A, 5B, 5C, 6B Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14, 15, 17, 19, 20 straipsniuose, 21 straipsnio e punkte ir 35 straipsnyje nurodytos priemonės, LEADER.
5. Valstybės pagalba Nustatyta veiksmingo Sąjungos valstybės pagalbos teisės taikymo ESI fondų srityje tvarka.	Veiksmingo Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių taikymo tvarka. Įgyvendinant ESI fondų paramą dalyvaujančių darbuotojų mokymo ir informavimo tvarka. — Administracinių gebėjimų įgyvendinti ir taikyti Sąjungos valstybės pagalbos taisyklės užtikrinimo tvarka.	Visos tikslinės sritys ir priemonės, su sąlyga, kad pagal jas vykdomiems veiksams netaikomas Sutarties 42 straipsnis.

⁽¹⁾ 2009 m. lapkričio 26 d. Tarybos sprendimas 2009/26/EB dėl Jungtinių Tautų neigaliųjų teisių konvencijos sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 23, 2010 1 27, p. 35).

Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai	Pritaikomumas tikslinėms sritims, priemonėms
Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 XI priedo II dalyje.	Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 XI priedo II dalyje.	
6. Aplinkos apsaugos srities teisės aktai, susiję su poveikio aplinkai vertinimu (PAV) ir strateginio poveikio aplinkai vertinimu (SPAV) Nustatyta veiksmingo Sąjungos aplinkos apsaugos teisės akto, susijusių su PAV ir SPAV, taikymo tvarka.	Veiksmingo Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/92/ES ⁽¹⁾ (PAV) ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/42/EB ⁽²⁾ (SPAV) direktyvų taikymo tvarka. PAV ir SPAV direktyvas įgyvendinančių darbuotojų mokymo ir informavimo tvarka. — Pakankamų administracinių gebėjimų užtikrinimo tvarka.	Tikslinė (-ės) sritis (-ys): 2A, 3A, 4A, 4B, 4C, 5A, 5B, 5C, 5D, 5E, 6A, 6C Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 17, 19, 20, 21 ir 28–35 straipsniuose nurodytos priemonės.
7. Statistinės sistemos ir rezultato rodikliai Nustatytas statistinis pagrindas, reikalingas programų veiksmingumo ir poveikio vertinimams atlikti. Nustatyta rezultato rodiklių sistema, reikalinga norint atrinkti veiklas, kurios veiksmingiausiai prisideda prie pageidaujamų rezultatų, stebėti pažangą siekiant rezultatų ir atlikti poveikio vertinimą.	Nustatyta statistinių duomenų surinkimo laiku ir apdorojimo tvarka, apimanti šiuos elementus: nustatyti šaltiniai ir priemonės statistiniam duomenų patvirtinimui užtikrinti; numatyta apdorotų duomenų skelbimo ir viešinimo tvarka. Nustatyta veiksminga rezultato rodiklių sistema, įskaitant: rezultato rodiklių, pagal kuriuos gaunama informacijos apie politikos veiksmų, finansuojamų pagal programą, atrankos motyvus, nustatymą kiekvienai programai; siektinų rezultatų nustatymą tiems rodikliams; kiekvieno rodiklio atitiktį šiems reikalavimams: patikimumas ir statistinis patvirtinimas, normatyvinis aiškumas, aktualumas politikai, duomenų rinkimas laiku. — Nustatytos procedūros, kuriomis užtikrinama, kad visiems programos finansuojamiems projektams veiklai būtų taikoma veiksminga rodiklių sistema.	Tinkama taikyti, bet jau įvykdyta bendra stebėjimo ir vertinimo sistema.

5 DALIS

Priemonių ir pagalbinių priemonių kodai

Priemonė pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 arba Reglamentą (ES) Nr. 1303/2013	Priemonės kodas pagal šį reglamentą	Pagalbinė priemonė, skirta programavimo reikmėms	Pagalbinės priemonės kodas pagal šį reglamentą
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14 straipsnis	1	Parama profesiniam mokymui ir įgūdžių įgijimo veiksmams	1.1
		Parama demonstracinei veiklai ir informavimo veiksmams	1.2

⁽¹⁾ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 26, 2012 1 28, p. 1).

⁽²⁾ 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo (OL L 197, 2001 7 21, p. 30).

Priemonė pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 arba Reglamentą (ES) Nr. 1303/2013		Priemonės kodas pagal šį reglamentą	Pagalbinė priemonė, skirta programavimo reikmėms	Pagalbinės priemonės kodas pagal šį reglamentą
			Parama trumpalaikiams mainams ūkių ir miškų tvarkymo srityje, taip pat apsilankymams ūkiuose ir miškuose	1.3
(Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 15 straipsnis)	Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos	2	Parama, skirta padėti pasinaudoti konsultavimo paslaugomis	2.1
			Parama, skirta pradėti teikti ūkių valdymo, ūkininkų pavadavimo ir jų konsultavimo paslaugas, taip pat miškininkystės konsultavimo paslaugas	2.2
			Parama konsultantų mokymui	2.3
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 16 straipsnis	Žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemos	3	Parama naujiems kokybės sistemų dalyviams	3.1
			Parama gamintojų grupių vidaus rinkoje vykdomai informavimo ir populiarinimo veiklai	3.2
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 17 straipsnis	Investicijos į materialųjį turtą	4	Parama investicijoms į žemės ūkio valdas	4.1
			Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą ir (arba), rinkodarą ir (arba) plėtojimą	4.2
			Parama investicijoms į su žemės ūkio ir miškininkystės plėtra, modernizavimu ar pritaikymu susijusią infrastruktūrą	4.3
			Parama negamybinėms investicijoms, susijusioms su agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities tikslais	4.4
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 18 straipsnis	Gaivalinių nelaimių paveikto žemės ūkio gamybos potencialo atkūrimas ir atitinkamų prevencinių priemonių diegimas	5	Parama investicijoms į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti galimų gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių ir katastrofinių įvykių padarinius	5.1
			Parama investicijoms į gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių bei katastrofinių įvykių paveiktos žemės ūkio paskirties žemės ir gamybos potencialo atkūrimą	5.2
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnis	Ūkio ir verslo plėtra	6	Parama jauniems ūkininkams, pradėjantiems verslą	6.1
			Parama ne žemės ūkio verslui kaimo vietovėse pradėti	6.2
			Parama verslui pradėti smulkių ūkių plėtrai	6.3

Priemonė pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 arba Reglamentą (ES) Nr. 1303/2013		Priemonės kodas pagal šį reglamentą	Pagalbinė priemonė, skirta programavimo reikmėms	Pagalbinės priemonės kodas pagal šį reglamentą
			Parama investicijoms, skirtoms ne žemės ūkio veiklai kurti ir plėtoti	6.4
			Išmokos, skiriamos dalyvavimo smulkiųjų ūkininkų sistemoje reikalavimus atitinkantiems ūkininkams, kurie visam laikui perleidžia savo valdą kitam ūkininkui	6.5
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 20 straipsnis	Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse	7	Parama kaimo vietovių savivaldybių bei kaimų ir jų pagrindinių paslaugų plėtros planams ir su „Natura 2000“ teritorijomis bei kitomis didelės gamtinės vertės vietovėmis susijusių apsaugos ir valdymo planams rengti ir atnaujinti	7.1
			Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūros kūrimą, gerinimą arba plėtojimą, įskaitant investicijas į atsinaujinančiosios energijos gamybą ir energijos taupymą	7.2
			Parama plačiajuosčio ryšio infrastruktūrai, įskaitant jos kūrimą, gerinimą ir plėtimą, pasyviajai plačiajuosčio ryšio infrastruktūrai, prieigos prie plačiajuosčio ryšio bei viešųjų e. valdžios paslaugų suteikimui	7.3
			Parama investicijoms į kaimo gyventojams skirtų pagrindinių vietos paslaugų, įskaitant laisvalaikio ir kultūros paslaugas, ir susijusios infrastruktūros kūrimą, gerinimą arba plėtimą	7.4
			Parama viešojo naudojimo investicijoms į laisvalaikio infrastruktūrą, turistų informavimą ir mažos apimties turizmo infrastruktūrą	7.5
			Parama tiriamosioms studijoms ir (arba) investicijoms, susijusioms su kaimų, kaimo kraštovaizdžių ir didelės gamtinės vertės vietovių kultūrinio ir gamtos paveldo išlaikymu, atkūrimu ir atnaujinimu, įskaitant susijusius socialinius bei ekonominius aspektus, taip pat informuotumo aplinkosaugos srityje didinimo veiklai	7.6
			Parama investicijoms, kuriomis siekiama perkelti veiklą ir pertvarkyti kaimo gyvenvietėse arba netoli jų esančius pastatus ar patalpas, kad būtų pagerinta gyvenimo kokybė gyvenvietėje arba padidintas jos aplinkosauginis veiksmingumas.	7.7
			Kita	7.8
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 21 straipsnis	Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą	8	Parama miško įveisimui ir (arba) miškingų plotų kūrimui	8.1
			Parama agrarinės miškininkystės sistemų kūrimui priežiūrai	8.2
			Parama miškų gaisrų, gaivalinių nelaimių ir katastrofinių įvykių žalos miškams prevencijai	8.3

Priemonė pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 arba Reglamentą (ES) Nr. 1303/2013	Priemonės kodas pagal šį reglamentą	Pagalbinė priemonė, skirta programavimo reikmėms	Pagalbinės priemonės kodas pagal šį reglamentą	
		Parama miškų gaisrų, gaivalinių nelaimių ir katastrofinių įvykių žalos miškams likvidavimui	8.4	
		Parama investicijoms, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė	8.5	
		Parama investicijoms į miškininkystės technologijas ir į miško produktų perdirbimą, sutelkimą bei jų rinkodarą	8.6	
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 27 straipsnis	Gamintojų grupių ir organizacijų įsisteigimas	9	Parama gamintojų grupėms ir organizacijoms žemės ūkio ir miškininkystės sektoriuose įsisteigti	9
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnis	Agrarinė aplinkosauga ir klimatas	10	Išmokos už agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities įsipareigojimus	10.1
			Parama žemės ūkio genetinių išteklių išsaugojimo ir tausaus naudojimo bei tvaraus vystymosi veiksmams	10.2
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 29 straipsnis	Ekologinis ūkininkavimas	11	Išmokos ekologinio ūkininkavimo praktikai ir metodams taikyti	11.1
			Išmokos ekologinio ūkininkavimo praktikai ir metodams išlaikyti	11.2
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 30 straipsnis	Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos	12	Kompensacinės išmokos už „Natura 2000“ žemės ūkio teritorijas	12.1
			Kompensacinės išmokos už „Natura 2000“ miško teritorijas	12.2
			Kompensacinės išmokos už žemės ūkio vietas, įtrauktas į upių baseinų valdymo planus	12.3
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 31 straipsnis	Išmokos už vietas, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių	13	Kompensacinės išmokos už kalnuotas vietas	13.1
			Kompensacinės išmokos už kitas vietas, kuriose esama didelių gamtinių kliūčių	13.2
			Kompensacinės išmokos už kitas vietas, kuriose esama specifinių trūkumų	13.3
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 33 straipsnis	Gyvūnų gerovė	14	Išmokos gyvūnų gerovei užtikrinti	14
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 34 straipsnis	Miškų aplinkosaugos ir klimato paslaugos ir miškų išsaugojimas	15	Išmokos už miško aplinkosaugos ir klimato įsipareigojimus	15.1
			Parama miškų genetinių išteklių išsaugojimui ir platinimui	15.2

Priemonė pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 arba Reglamentą (ES) Nr. 1303/2013		Priemonės kodas pagal šį reglamentą	Pagalbinė priemonė, skirta programavimo reikmėms	Pagalbinės priemonės kodas pagal šį reglamentą
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 35 straipsnis	Bendradarbiavimas	16	Parama EIP žemės ūkio našumo ir tvarumo srityje veiklos grupių, nurodytų kūrimumui ir veiklai	16.1
			Parama bandomiesiems projektams ir parama naujiems produktams, praktikai, procesams ir technologijoms kurti	16.2
			Smulkių veiklos vykdytojų bendradarbiavimas organizuojant bendrus darbo procesus ir dalijantis infrastruktūra bei ištekliais siekiant plėtoti turizmo paslaugas ir vykdyti jų rinkodarą	16.3
			Parama horizontaliam ir vertikaliam tiekimo grandinės dalyvių bendradarbiavimui kuriant ir plėtojant trumpas tiekimo grandines ir vietas rinką ir vietos lygmens rinkodaros veiklai, susijusiai su trumpų tiekimo grandinių ir vietos rinkų plėtra.	16.4
			Parama vykdant bendrus veiksmus, susijusius su klimato kaitos švelninimu arba prisitaikymu prie jos ir parama bendram požiūriui taikyti įgyvendinant aplinkos apsaugos projektus ir vykdant aplinkosaugos veiklą.	16.5
			Parama tiekimo grandinės dalyvių bendradarbiavimui tvariai tiekiant biomasę, skirtą naudoti maisto bei energijos gamybai ir pramoniniuose procesuose	16.6
			Parama strategijoms, kurios nėra priskiriamos BIVP strategijoms	16.7
			Parama rengiant miškotvarkos planus arba lygiavertinius dokumentus.	16.8
			Parama ūkininkavimo veiklos įvairinimui, kad būtų imamasi veiklos, susijusios su sveikatos priežiūra, socialine integracija, bendruomenių remiama žemės ūkio veikla ir švietimu aplinkos ir maisto klausimais	16.9
			Kita	16.10
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 36 straipsnis	Rizikos valdymas	17	Pasėlių, gyvūnų ir augalų draudimo įmokos	17.1
			Tarpusavio pagalbos fondai nepalankių klimato reiškinių, gyvūnų bei augalų ligų, kenksmingųjų organizmų antpuolių ir su aplinka susijusių įvykių atvejais	17.2
			Pajamų stabilizavimo priemonė	17.3
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 40 straipsnis	Papildomų nacionalinių tiesioginių išmokų Kroatijoje finansavimas	18	Papildomų nacionalinių tiesioginių išmokų Kroatijoje finansavimas	18

Priemonė pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 arba Reglamentą (ES) Nr. 1303/2013		Priemonės kodas pagal šį reglamentą	Pagalbinė priemonė, skirta programavimo reikmėms	Pagalbinės priemonės kodas pagal šį reglamentą
Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 35 straipsnis	Parama pagal LEADER vykdomai vietos plėtrai (BIVP)	19	Parengiamoji parama	19.1
			Parama veiklai pagal BIVP įgyvendinti	19.2
			Vietos veiklos grupės bendradarbiavimo veiklos rengimas ir įgyvendinimas	19.3
			Parama vietos einamosioms išlaidoms padengti ir parama aktyviam pritaikymui	19.4
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 51–54 straipsniai.	Techninė parama	20	Parama techninei paramai (išskyrus nacionalinį kaimo tinklą)	20.1
			Nacionalinio kaimo tinklo sukūrimo ir veikimo išteklių	20.2

6 DALIS

Sąjungos kaimo plėtros prioritetų ir tikslinių sričių kodai

Prioritetas	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 straipsnis/tikslinės srities kodas	Tikslinė sritis
1 prioritetas: skatinti žinių perdavimą ir inovacijas žemės ūkio, miškininkystės srityse ir kaimo vietovėse	5 straipsnio 1 dalies a punktas = 1A tikslinė sritis	Inovacijų skatinimas, bendradarbiavimas ir žinių bazės vystymas kaimo vietovėse.
	5 straipsnio 1 dalies b punktas = 1B tikslinė sritis	Žemės ūkio, maisto produktų gamybos bei miškininkystės ir mokslinių tyrimų bei inovacijų ryšių stiprinimas, taip pat siekiant geresnio aplinkosaugos valdymo ir aplinkosauginio veiksmingumo.
	5 straipsnio 1 dalies c punktas = 1C tikslinė sritis	Mokymosi visą gyvenimą ir profesinio mokymo žemės ūkio ir miškininkystės sektoriuose skatinimas.
2 prioritetas: didinti ūkių perspektyvumą ir visų rūšių žemės ūkio konkurencingumą visuose regionuose ir skatinti inovacines ūkininkavimo technologijas bei tvarų miškų valdymą	5 straipsnio 2 dalies a punktas = 2A tikslinė sritis	Visų ūkių ekonominės veiklos rezultatų gerinimas ir palankesnių sąlygų ūkių restruktūrizavimui ir modernizavimui sudarymas, visų pirma siekiant intensyvinti dalyvavimą rinkoje ir orientavimą, taip pat žemės ūkio veiklos įvairinimą.
	5 straipsnio 2 dalies b punktas = 2B tikslinė sritis	Palankesnių sąlygų sudarymas reikiamos kvalifikacijos ūkininkams pradėti veiklą žemės ūkio sektoriuje ir, visų pirma, kartų kaitai palengvinti.
3 prioritetas: skatinti maisto tiekimo grandinės organizavimą, įskaitant žemės ūkio produktų perdirbimą ir prekybą jais, gyvūnų gerovę ir rizikos valdymą žemės ūkyje	5 straipsnio 3 dalies a punktas = 3A tikslinė sritis	Pirminės produkcijos gamintojų konkurencingumo didinimas geriau juos integruojant į žemės ūkio maisto produktų grandinę taikant kokybės sistemas, kuriant žemės ūkio produktų pridėtinę vertę, propaguojant vietos rinkas ir pasitelkiant trumpas tiekimo grandines, gamintojų grupes ir organizacijas ir tarpšakines organizacijas.
	5 straipsnio 3 dalies b punktas = 3B tikslinė sritis	Ūkių rizikos prevencijos ir valdymo rėmimas.

4 prioritetas: atkurti, išsaugoti ir pagerinti su žemės ūkiu ir miškininkystės susijusias ekosistemas	5 straipsnio 4 dalies a punktas = 4A tikslinė sritis	Biologinės įvairovės atkūrimas, išsaugojimas ir didinimas, be kita ko, „Natura 2000“ teritorijose ir teritorijose, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių ar užsiimama didelės gamtinės vertės ūkininkavimu, taip pat Europos krašto-vaizdžių būklės atkūrimas, išsaugojimas ir gerinimas.,,
	5 straipsnio 4 dalies b punktas = 4B tikslinė sritis	Vandentvarkos gerinimas, įskaitant trąšų ir pesticidų valdymo gerinimą.
	5 straipsnio 4 dalies c punktas = 4C tikslinė sritis	Dirvožemio erozijos prevencija ir dirvožemio valdymo gerinimas.
5 prioritetas: remti perėjimą prie klimato kaitai atsparios mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos žemės ūkiu, maisto ir miškininkystės sektoriuose	5 straipsnio 5 dalies a punktas = 5 A tikslinė sritis	Vandens naudojimo žemės ūkyje efektyvumo didinimas.
	5 straipsnio 5 dalies b punktas = 5 B tikslinė sritis	Energijos vartojimo žemės ūkyje ir maisto perdirbimo sektoriuje efektyvumo didinimas.
	5 straipsnio 5 dalies c punktas = 5C tikslinė sritis	Atsinaujinančiųjų energijos išteklių, šalutinių produktų, atliekų, liekanų ir kitų nemaistinių žaliavų tiekimo ir naudojimo palengvinimas bioekonomikos tikslais.
	5 straipsnio 5 dalies d punktas = 5D tikslinė sritis	Žemės ūkyje išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir amoniako kiekio mažinimas.
	5 straipsnio 5 dalies e punktas = 5E tikslinė sritis	Anglies dioksido išlaikymo ir sekvestracijos žemės ūkyje ir miškininkystėje skatinimas.
6 prioritetas: skatinti socialinę įtrauktį, skurdo mažinimą ir ekonominę plėtrą kaimo vietovėse	5 straipsnio 6 dalies a punktas = 6 A tikslinė sritis	Veiklos įvairinimo, mažųjų įmonių kūrimo ir plėtojimo, taip pat darbo vietų kūrimo lengvinimas.
	5 straipsnio 6 dalies b punktas = 6 B tikslinė sritis	Vietos plėtros kaimo vietovėse skatinimas.
	5 straipsnio 6 dalies c punktas = 6 C tikslinė sritis	Prieigos prie informacinių ir ryšių technologijų (IRT) didinimas, jų naudojimo skatinimas ir kokybės gerinimas kaimo vietovėse.

II PRIEDAS

Gyvūnų perskaičiavimo sutartiniais galvijais (SG), kaip nurodyta 9 straipsnio 2 dalyje, koeficientai

Buliai, karvės ir kiti galvijai, vyresni nei dvejų metų, arkliai, vyresni nei šešių mėnesių	1,0 SG
Galvijai nuo šešių mėnesių iki dvejų metų	0,6 SG
Galvijai, jaunesni nei šešių mėnesių	0,4 SG
Avys ir ožkos	0,15 SG
Veislinės paršavedės (> 50 kg)	0,5 SG
Kitos kiaulės	0,3 SG
Vištos dedeklės	0,014 SG
Kiti naminiai paukščiai (*)	0,03 SG

Perskaičiavimo koeficientai gali būti padidinti atsižvelgiant į mokslinę informaciją, kuri turi būti paaiškinta ir išsamiai pagrįsta kaimo plėtros programose.

Išimties tvarka gali būti įtraukti kitų kategorijų gyvūnai. Tų kategorijų gyvūnų perskaičiavimo koeficientai nustatomi atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes ir mokslinę informaciją, kurios turi būti paaiškintos ir išsamiai pagrįstos kaimo plėtros programose.

(*) Šios kategorijos gyvūnų perskaičiavimo koeficientai gali būti sumažinti atsižvelgiant į mokslinę informaciją, kuri turi būti paaiškinta ir išsamiai pagrįsta kaimo plėtros programose.

III PRIEDAS

13 straipsnyje nurodytas informavimas ir viešinimas

1 DALIS

Informavimo ir viešinimo veiksmai

1. Vadovaujančiosios institucijos atsakomybė

1.1. Informavimo ir viešinimo strategija

Vadovaujančioji institucija užtikrina, kad informavimo ir viešinimo veiksmai būtų įgyvendinami pagal jos informavimo ir viešinimo strategiją, kurioje pateikiama bent:

- a) strategijos tikslai ir jos tikslinės grupės;
- b) informavimo ir viešinimo veiksmų turinio aprašymas;
- c) preliminarus strategijos biudžetas;
- d) administracinių įstaigų, įskaitant už informavimo ir viešinimo veiksmų įgyvendinimą atsakingus žmogiškuosius išteklius, aprašymas;
- e) nacionalinio kaimo tinklo vaidmens ir Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 54 straipsnio 3 dalies vi punkte nurodyto jo komunikacijos plano indėlio į strategijos įgyvendinimą aprašymas;
- f) informavimo ir viešinimo veiklos indėlio į politikos, programų ir veiksmų, taip pat EŽŪFKP vaidmens Sąjungoje matomumą ir žinomumą, vertinimo būdo aprašymas;
- g) kasmetiniai atnaujinimai nustatant informavimo ir viešinimo veiklą, kurią numatoma vykdyti kitais metais.

1.2. Informacija apie potencialius paramos gavėjus

Vadovaujančioji institucija, atsižvelgdama į elektroninių ir kitokių ryšių paslaugų prieinamumą tam tikriems potencialiems paramos gavėjams, užtikrina, kad potencialūs paramos gavėjai turėtų galimybę susipažinti su svarbia informacija, įskaitant prireikus atnaujintą informaciją, bent apie:

- a) galimybes gauti finansavimą ir kvietimų teikti paraiškas pagal kaimo plėtros programas skelbimus;
- b) administracines procedūras, kurių reikia laikytis norint gauti finansavimą pagal kaimo plėtros programą;
- c) finansavimo paraiškų nagrinėjimo procedūras;
- d) atitikties reikalavimams sąlygas ir (arba) finansuoti numatytų projektų atrankos ir vertinimo kriterijus;
- e) asmenų veikiančių nacionaliniu, regioniniu arba vietos lygmeniu, kurie gali paaiškinti, kaip veikia kaimo plėtros programos ir pagal kokius kriterijus atrenkami bei vertinami veiksmai, vardus, pavardes ir kontaktinius duomenis;
- f) paramos gavėjų atsakomybę informuoti visuomenę apie veiksmo tikslą ir jam skirtą EŽŪFKP paramą, kaip nurodyta 1 dalies 2 skirsnyje. Vadovaujančioji institucija gali pareikalauti potencialių paramos gavėjų paraiškose pasiūlyti preliminarą komunikacijos veiklą, proporcingą veiksmo mastui;
- g) Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 74 straipsnio 3 dalyje nurodytą skundų nagrinėjimo tvarką.

1.3. Plačiau visuomenei skirta informacija

Vadovaujančioji institucija visuomenę informuoja apie kaimo plėtros programos turinį, jos priėmimą Komisijoje, jos atnaujinimus, pagrindinius įgyvendinimo pasiekimus ir jos užbaigimą, taip pat apie programos indėlį siekiant prioritetinių Sąjungos tikslų, kaip nurodyta partnerystės sutartyje.

Vadovaujančioji institucija užtikrina, kad būtų sukurta bendra interneto svetainė arba bendras portalas, kuriame būtų teikiama 1.1 bei 1.2 punktuose ir šio punkto pirmoje pastraipoje nurodyta informacija. Dėl bendros svetainės kūrimo neturi sutrikti sklandus EŽŪFKP įgyvendinimas ir neturi sumažėti potencialių paramos gavėjų ir suinteresuotųjų šalių galimybės gauti informaciją. Į visuomenės informavimo veiksmus įtraukiami 2 dalies 1 punkte nurodyti elementai.

1.4. Tarpininkų funkcijas atliekančių įstaigų dalyvavimas

Vadovaujančioji institucija, be kita ko ir per nacionalinį kaimo tinklą, užtikrina, kad potencialių paramos gavėjų informavimo veikloje dalyvautų tarpininkų funkcijas galinčios atlikti įstaigos, visų pirma:

- a) Reglamento (EB) Nr. 1303/2013 5 straipsnyje nurodyti partneriai;
- b) Europos informacijos centrai, taip pat Komisijos atstovybės ir Europos Parlamento informacijos biurai valstybėse narėse;
- c) švietimo ir mokslinių tyrimų institucijos.

1.5. Pranešimas apie paramos skyrimą

institucija užtikrina, kad pranešimu apie skiriamą paramą paramos gavėjai būtų informuojami apie tai, kad veiksmas bus finansuojamas pagal programą, iš dalies finansuojamą EŽŪFKP lėšomis, ir apie susijusią kaimo plėtros programos priemonę bei prioritetą.

2. Paramos gavėjų atsakomybė

2.1. Visose paramos gavėjo informavimo ir komunikacijos priemonėse pripažįstama, kad veiksmui įgyvendinti gauta EŽŪFKP parama, pateikiant:

- a) Sąjungos skiramąjį ženklą;
- b) nuorodą į EŽŪFKP paramą.

Tais atvejais, kai informavimo arba viešinimo veikla yra susijusi su veiksmu ar keliais veiksmais, bendrai finansuojamais daugiau nei vieno fondo lėšomis, b punkte numatytą nuorodą galima pakeisti nuoroda į ESI fondus.

2.2. Įgyvendindamas veiksmą paramos gavėjas informuoja visuomenę apie gautą EŽŪFKP paramą šiais būdais:

- a) profesinėms reikmėms skirtose savo svetainėje, jei tokia yra, pateikia trumpą veiksmo aprašymą, iš kurio matyti svetainės paskirties ir veiksmui įgyvendinti skirtos paramos ryšys ir kuris yra proporcingas gautos paramos dydžiui, įskaitant veiksmo tikslus bei rezultatus, pabrėždamas Europos Sąjungos skirtą paramą;
- b) veiksmų, kurie nepatenka į c punkto taikymo sritį ir kuriems skirta bendra viešoji parama viršija 10 000 EUR, atveju, priklausomai nuo finansuojamo veiksmo (pvz., jei tai 20 straipsnyje nurodyti kaimų atnaujinimo veiksmai arba LEADER veiksmai), visuomenei gerai matomoje vietoje, pvz., prie įėjimo į pastatą, iškabina bent vieną plakatą (ne mažesnę kaip A3 formato), kuriame pateikiama informacija apie veiksmą ir pabrėžiama gauta Sąjungos parama. Jei pagal kaimo plėtros programą vykdomo veiksmo rezultatas yra investicija (pvz., į ūkį ar maisto įmonę), kuriai skirta bendra viešoji parama viršija 50 000 EUR, paramos gavėjas įrengia aiškinamąjį stendą, kuriame pateikiama informacija apie projektą ir pabrėžiama gauta Sąjungos parama. Aiškinamasis stendas taip pat įrengiamas pagal LEADER finansuojamų vietos veiklos grupių patalpose;
- c) paramos gavėjas visuomenei gerai matomoje vietoje įrengia laikiną didelę kiekvienam veiksmui, pagal kurį finansuojama infrastruktūra arba statybos darbai, kuriems skirta bendra viešoji parama viršija 500 000 EUR, atskirą informacinę lentą.

Ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo veiksmo užbaigimo paramos gavėjas visuomenei gerai matomoje vietoje įrengia atskirą nuolatinį stendą ar nuolatinę didelę lentą, skirtą kiekvienam veiksmui, kuris atitinka šiuos kriterijus:

- i) veiksmui skirta bendra viešoji parama viršija 500 000 EUR;

ii) veiksmas yra fizinio objekto pirkimas arba infrastruktūros ar statybos darbų finansavimas.

Lentoje nurodomas veiksmo pavadinimas bei pagrindinis tikslas ir pabrėžiama Sąjungos skirta finansinė parama.

Lentose, plakatuose, stenduose ir svetainėse pateikiamas projekto ar veiksmo aprašymas ir 2 dalies 1 punkte nurodyti elementai. Ši informacija turi užimti ne mažiau kaip 25 % lentos, stendo ar tinklalapio.

2 DALIS

Techninės informavimo ir viešinimo veiksmų charakteristikos

1. Logotipas ir šūkis

Kiekvienas informavimo ir viešinimo veiksmas žymimas šiais elementais:

- a) Sąjungos skiriamuoju ženklu, atitinkančiu http://europa.eu/abc/symbols/emblem/download_en.htm pateikto ženklo grafinius standartus, su Sąjungos vaidmens paaikškinimu šiuo teiginiu:

„Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai: Europa investuoja į kaimo vietas“;

- b) LEADER finansuojamų veiksmų ir priemonių atveju, LEADER logotipu:

++ LEADER logo++

2. Informavimo ir komunikacijos medžiaga

Leidinių (pavyzdžiui, bukletų, lankstinukų ir informacinių lapelių) bei plakatų apie EŽŪFKP bendrai finansuojamas priemones bei veiksmus antraštiniame lape aiškiai nurodytas Sąjungos dalyvavimas, taip pat, jei naudojamas nacionalinis ar regiono skiriamasis ženklas, pateikiamas ir Sąjungos skiriamasis ženklas. Leidiniuose pateikiamos įstaigos, kuri atsako už jų turinį, ir vadovaujančiosios institucijos, paskirtos atitinkamai EŽŪFKP ir (arba) nacionalinei pagalbai įgyvendinti, nuorodos.

Jeigu informacija pateikiama elektroninėmis priemonėmis (svetainėse, potencialiems paramos gavėjams skirtose duomenų bazėse) arba kaip vaizdo bei garso medžiaga, pirmoji pastraipa taikoma analogiškai.

EŽŪFKP skirtose svetainėse turi būti:

- a) bent pagrindiniame puslapyje paminėtas EŽŪFKP įnašas;
- b) pateikta sąsaja į Komisijos svetainę, skirtą EŽŪFKP.
-

IV PRIEDAS

Bendras konteksto, rezultatų ir įgyvendinimo rodiklių rinkinys, nurodytas 14 straipsnio 2 dalyje**1. Konteksto rodikliai**

- C1. Gyventojų skaičius
- C2. Amžiaus struktūra
- C3. Teritorija
- C4. Gyventojų tankumas
- C5. Užimtumo lygis (*)
- C6. Savarankiškai dirbančių asmenų užimtumo lygis
- C7. Nedarbo lygis
- C8. BVP vienam gyventojui (*)
- C9. Skurdo lygis (*)
- C10. Ekonomikos struktūra
- C11. Užimtumo struktūra
- C12. Darbo jėgos našumas pagal ekonominį sektorių
- C13. Užimtumas pagal ekonominę veiklą
- C14. Darbo našumas žemės ūkyje
- C15. Darbo našumas miškininkystės sektoriuje
- C16. Darbo jėgos našumas maisto pramonėje
- C17. Žemės ūkio valdos (ūkiai)
- C18. Žemės ūkio naudmenos
- C19. Žemės ūkio naudmenos, skirtos ekologiniam ūkininkavimui
- C20. Drėkinama žemė
- C21. Sutartiniai galvijai
- C22. Ūkio darbo jėga
- C23. Ūkio valdytojų amžiaus struktūra
- C24. Su žemės ūkiu susiję ūkio valdytojų mokymai
- C25. Žemės ūkio gamybos veiksnių pajamos (*)
- C26. Žemės ūkio verslo pajamos (*)
- C27. Bendras žemės ūkio gamybos veiksnių produktyvumas (*)

- C28. Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas žemės ūkyje
- C29. Miškas ir kita miškinga žemė
- C30. Turizmo infrastruktūra
- C31. Žemės danga
- C32. Mažiau palankios ūkininkauti vietovės
- C33. Ūkininkavimo intensyvumas
- C34. „Natura 2000“ teritorijos
- C35. Ūkinių paukščių indeksas (*)
- C36. Žemės ūkio buveinių (žolynų) apsaugos būklė
- C37. Didelės gamtinės vertės ūkininkavimas (*)
- C38. Saugomas miškas
- C39. Vandens gavyba žemės ūkyje (*)
- C40. Vandens kokybė (*)
- C41. Ariamosios žemės organinė dirvožemio medžiaga (*)
- C42. Vandens sukeliamą dirvožemio erozija (*)
- C43. Energijos gamyba iš atsinaujinančių žemės ūkio ir miškininkystės šaltinių
- C44. Energijos vartojimas žemės ūkyje, miškininkystėje ir maisto pramonėje
- C45. Žemės ūkyje išmetamas ŠESD kiekis (*)

(*) **Konteksto rodikliai, apimantys bendros žemės ūkio politikos poveikio rodiklius.**

2. Rezultatų rodikliai

- R1: *Žemės ūkio valdų, pagal kaimo plėtros programą gaunančių paramą investicijoms į restruktūrizavimą ar modernizavimą, procentinė dalis (2A tikslinė sritis)*
- R2: *Žemės ūkio produkcijos pokyčiai remiamuose ūkiuose. Metiniai darbo vienetai (2A tikslinė sritis) (*)*
- R3: *Žemės ūkio valdų, parengusių pagal kaimo plėtros programą remiamą verslo plėtros planą arba kurioms skirta investicijų jauniems ūkininkams, procentinė dalis (2B tikslinė sritis)*
- R4: *Žemės ūkio valdų, kurioms skiriama parama už dalyvavimą kokybės sistemose, vietos rinkose, trumpose tiekimo grandinėse ir gamintojų grupėse ar organizacijose, procentinė dalis % (3A tikslinė sritis)*
- R5: *Ūkių, dalyvaujančių rizikos valdymo sistemose, procentinė dalis (3B tikslinė sritis)*
- R6: *Miškų arba kitų miškingų plotų, kuriuose vykdomos valdymo sutartys, susijusios su biologinės įvairovės apsauga, procentinė dalis (4A tikslinė sritis)*
- R7: *Žemės ūkio paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su biologinės įvairovės ir (arba) kraštovaizdžio apsauga, procentinė dalis (4A tikslinė sritis)*
- R8: *Žemės ūkio paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su vandentvarkos gerinimu, procentinė dalis (4B tikslinė sritis)*
- R9: *Miško paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su vandentvarkos gerinimu, procentinė dalis (4B tikslinė sritis)*
- R10: *Žemės ūkio paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su dirvožemio valdymo gerinimu ir (arba) dirvožemio erozijos prevencija, procentinė dalis (4C tikslinė sritis)*

- R11: Miško paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su dirvožemio valdymo gerinimu ir (arba) dirvožemio erozijos prevencija, procentinė dalis (4C tikslinė sritis)
- R12: Drėkinamos žemės, kurioje pradėta taikyti efektyvesnė drėkinimo sistema, procentinė dalis (5A tikslinė sritis)
- R13: Vandens naudojimo žemės ūkyje efektyvumo padidėjimas įgyvendinus pagal kaimo plėtros programą remiamus projektus (5A tikslinė sritis) (*)
- R14: Energijos vartojimo žemės ūkyje ir maisto perdirbimo sektoriuje efektyvumo padidėjimas įgyvendinus pagal kaimo plėtros programą remiamus projektus (5B tikslinė sritis) (*)
- R15: Atsinaujinančioji energija, pagaminta įgyvendinus remiamus projektus (5C tikslinė sritis) (*)
- R16: Sutartinių galvijų, susijusių su investicijomis į gyvulininkystės valdymą, siekiant sumažinti išmetamą ŠESD ir amoniako kiekį, procentinė dalis (5D tikslinė sritis)
- R17: Žemės ūkio paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su išmetamo ŠESD ir (arba) amoniako kiekio mažinimu, procentinė dalis (5D tikslinė sritis)
- R18: Sumažintas išmetamas metano ir azoto oksido kiekis (5D tikslinė sritis) (*)
- R19: Sumažintas išmetamas amoniako kiekis (5D tikslinė sritis) (*)
- R20: Žemės ūkio ir miško paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su anglies dioksido sekvestracija arba išsaugojimu, procentinė dalis (5E tikslinė sritis)
- R21: Darbo vietos, sukurtos įgyvendinant remiamus projektus (6A tikslinė sritis)
- R22: Kaimo gyventojų, kuriems taikomos vietos plėtros strategijos, procentinė dalis (6B tikslinė sritis)
- R23: Kaimo gyventojų, kurie naudojami geresnėmis paslaugomis ir (arba) infrastruktūra, procentinė dalis (6B tikslinė sritis)
- R24: Darbo vietos, sukurtos įgyvendinant remiamus projektus (LEADER) (6B tikslinė sritis)
- R25: Kaimo gyventojų, kurie naudojami naujomis ar geresnėmis paslaugomis ir (arba) infrastruktūra (Informacinių ir ryšių technologijų), procentinė dalis (6C tikslinė sritis)

Pasviruoju šriftu nurodyti rodikliai yra ir 4 punkte išvardyti tiksliniai rodikliai.

(*) Papildomi rezultatų rodikliai

3. Kaimo plėtros įgyvendinimo rodikliai

Numeris	Įgyvendinimo rodikliai	Priemonių kodai (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 arba Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 straipsniai)
O.1	Bendros viešosios išlaidos (*)	Visos priemonės
O.2	Bendros investicijos	4 (17 straipsnis), 5 (18 straipsnis), 6.4 (19 straipsnis), 7.2–7.8 (20 straipsnis), 8.5 ir 8.6 (21 straipsnis) (Reglamentas (ES) Nr. 1305/2013)
O.3	Veiksmų, kuriems skirta parama, skaičius	1 (14 straipsnis), 2 (15 straipsnis), 4 (17 straipsnis), 7 (20 straipsnis), 8.5 ir 8.6 (21 straipsnis), 9 (27 straipsnis), 17.2 ir 17.3 (36 straipsnis) (Reglamentas (ES) Nr. 1305/2013)
O.4	Valdų ar paramos gavėjų, kuriems skirta parama, skaičius	3 (16 straipsnis), 4.1 (17 straipsnis), 5 (18 straipsnis), 6 (19 straipsnis), 8.1–8.4 (21 straipsnis), 11 (29 straipsnis), 12 (30 straipsnis), 13 (31 straipsnis), 14 (33 straipsnis), 17.1 (36 straipsnis) (Reglamentas (ES) Nr. 1305/2013)

Numeris	Igyvendinimo rodikliai	Priemonių kodai (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 arba Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 straipsniai)
O.5	Bendras plotas (ha)	4 (17 straipsnis), 8.1–8.5 (21 straipsnis), 10 (28 straipsnis), 11 (29 straipsnis), 12 (30 straipsnis), 13 (31 straipsnis), 15 (34 straipsnis) (Reglamentas (ES) Nr. 1305/2013)
O.6	Fizinis plotas, kuriam skirta parama (ha)	10 (28 straipsnis) (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013)
O.7	Sutarčių, kurioms skirta parama, skaičius	10 (28 straipsnis), 15 (34 straipsnis) (Reglamentas (ES) Nr. 1305/2013)
O.8	Sutartinių galvijų, už kuriuos skiriama parama, skaičius (ha)	14 (33 straipsnis), 4 (17 straipsnis) (Reglamentas (ES) Nr. 1305/2013)
O.9	Ūkio valdų, dalyvaujančių remiamose sistemose, skaičius	9 (27 straipsnis), 16.4 (35 straipsnis), 17.2 ir 17.3 (36 straipsnis) (Reglamentas (ES) Nr. 1305/2013)
O.10	Išmokas gaunančių ūkininkų skaičius	17.2 ir 17.3 (36 straipsnis) (Reglamentas (ES) Nr. 1305/2013)
O.11	Mokymo dienų skaičius	1 (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14 straipsnis)
O.12	Mokymų dalyvių skaičius	1 (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14 straipsnis)
O.13	Konsultuojamų paramos gavėjų skaičius	2 (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 15 straipsnis)
O.14	Mokymuose dalyvaujančių konsultantų skaičius	2 (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 15 straipsnis)
O.15	Gyventojų, kurie naudojami geresnėmis paslaugomis arba infrastruktūra (IT ir kitomis), skaičius	7 (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 20 straipsnis)
O.16	Remiamų EIP grupių skaičius, remiamų EIP veiksmų skaičius ir EIP grupių partnerių skaičius ir rūšys	16 (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 35 straipsnis)
O.17	Remiamų bendradarbiavimo veiksmų skaičius (išskyrus EIP)	16 (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 35 straipsnis)
O.18	Gyventojų skaičius, tenkantis vietos veiklos grupei	19 (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 32 straipsnis)
O.19	Atrinktų vietos veiklos grupių skaičius	19 (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 32 straipsnis)
O.20	LEADER projektų, kuriems skirta parama, skaičius	19 (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 35 straipsnio 1 dalies b punktas)
O.21	Bendradarbiavimo projektų, kuriems skirta parama, skaičius	19 (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 35 straipsnio 1 dalies c punktas)
O.22	Projektų valdytojų skaičius ir rūšys	19 (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 35 straipsnio 1 dalies b punktas)

Numeris	Igyvendinimo rodikliai	Priemonių kodai (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 arba Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 straipsniai)
O.23	Unikalus vietos veiklos grupės, dalyvaujančios bendradarbiavimo projekte, atpažinties numeris	19 (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 35 straipsnio 1 dalies c punktas)
O.24	Teminių ir analizės duomenų mainų, kurie buvo įdiegti įgyvendinant paramą nacionaliniam kaimo tinklui, skaičius	Tinklo veikla (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 54 straipsnis)
O.25	Nacionalinio kaimo tinklo ryšių priemonių skaičius	Tinklo veikla (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 54 straipsnis)
O.26	Europos kaimo plėtros tinklo veiklos sričių, kuriose dalyvavo nacionalinis kaimo tinklas, skaičius	Tinklo veikla (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 54 straipsnis)

(*) Šis rodiklis atitinka 2014 m. kovo 7 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 215/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos, nuostatų dėl paramos, susijusios su klimato kaita, metodikos, orientyrų ir siektinų reikšmių nustatymo veiklos rezultatų plane ir Europos struktūrinių ir investicijų fondų intervencinių veiksmų kategorijų nomenklatūros įgyvendinimo taisyklės, 5 straipsnio 2 dalyje nustatytą veiklos rezultatų plano rodiklį (OL L 69, 2014 3 8, p. 65).

4. Tiksliniai rodikliai

- T1: Bendrų kaimo plėtros programos išlaidų procentinė dalis, kurią sudaro Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14, 15 ir 35 straipsnyje nurodytų veiksmų išlaidos (1A tikslinė sritis).
- T2: Bendras bendradarbiavimo veiksmų, remiamų taikant bendradarbiavimo priemonę, skaičius (grupės, tinklai ar klasteriai, bandomieji projektai ir kt.) (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 35 straipsnis) (1B tikslinė sritis)
- T3: Bendras dalyvių, apmokytų vykdant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14 straipsnyje nurodytus veiksmus, skaičius (1C tikslinė sritis)
- T4: Žemės ūkio valdų, pagal kaimo plėtros programą gaunančių paramą investicijoms į restruktūrizavimą ar modernizavimą, procentinė dalis (2A tikslinė sritis)
- T5: Žemės ūkio valdų, parengusių pagal kaimo plėtros programą remiamą verslo plėtros planą arba kurioms skirta investicijų jauniesiems ūkininkams, procentinė dalis (2B tikslinė sritis)
- T6: Žemės ūkio valdų, kurioms skiriama parama už dalyvavimą kokybės sistemose, vietos rinkose, trumpose tiekimo grandinėse ir gamintojų grupėse ar organizacijose, procentinė dalis % (3A tikslinė sritis)
- T7: Ūkių, dalyvaujančių rizikos valdymo sistemose, procentinė dalis (3B tikslinė sritis)
- T8: Miškų ir (arba) kitų miškingų plotų, kuriuose vykdomos valdymo sutartys, susijusios su biologinės įvairovės apsauga, procentinė dalis (4A tikslinė sritis)
- T9: Žemės ūkio paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su biologinės įvairovės ir (arba) kraštovaizdžio apsauga, procentinė dalis (4A tikslinė sritis)
- T10: Žemės ūkio paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su vandentvarkos gerinimu, procentinė dalis (4B tikslinė sritis)
- T11: Miško paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su vandentvarkos gerinimu, procentinė dalis (4B tikslinė sritis)
- T12: Žemės ūkio paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su dirvožemio valdymo gerinimu ir (arba) dirvožemio erozijos prevencija, procentinė dalis (4C tikslinė sritis)
- T13: Miško paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su dirvožemio valdymo gerinimu ir (arba) dirvožemio erozijos prevencija, procentinė dalis (4C tikslinė sritis)
- T14: Drėkinamos žemės, kurioje pradėta taikyti efektyvesnė drėkinimo sistema, procentinė dalis (5A tikslinė sritis)
- T15: Bendros investicijos į energijos vartojimo efektyvumą (5B tikslinė sritis)

- T16: Bendros investicijos į atsinaujinančiosios energijos gamybą (5C tikslinė sritis)
- T17: Sutartinių galvijų, susijusių su investicijomis į gyvulininkystės valdymą, siekiant sumažinti išmetamą ŠESD ir amoniako kiekį, procentinė dalis (5D tikslinė sritis)
- T18: Žemės ūkio paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su išmetamo ŠESD ir (arba) amoniako kiekio mažinimu, procentinė dalis (5D tikslinė sritis)
- T19: Žemės ūkio ir miško paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su anglies dioksido sekvestracija arba išsaugojimu, procentinė dalis (5E tikslinė sritis)
- T20: Darbo vietos, sukurtos įgyvendinant remiamus projektus (6A tikslinė sritis)
- T21: Kaimo gyventojų, kuriems taikomos vietos plėtros strategijos, procentinė dalis (6B tikslinė sritis)
- T22: Kaimo gyventojų, kurie naudojami geresnėmis paslaugomis ir (arba) infrastruktūra, procentinė dalis (6B tikslinė sritis)
- T23: Darbo vietos, sukurtos įgyvendinant remiamus projektus (LEADER) (6B tikslinė sritis)
- T24: Kaimo gyventojų, kurie naudojami naujomis ar geresnėmis paslaugomis ir (arba) infrastruktūra (Informacinių ir ryšių technologijų), procentinė dalis (6C tikslinė sritis)

5. Siūlomi veiklos rezultatų plano rodikliai

	Rodikliai	Susijęs įgyvendinimo rodiklis
2 prioritetas (P2)	Bendros viešosios išlaidos P2 (EUR)	O.1
	Žemės ūkio valdų, pagal kaimo plėtros programą gaunančių paramą investicijoms į restruktūrizavimą ar modernizavimą, skaičius (2A tikslinė sritis) + žemės ūkio valdų, parengusių pagal kaimo plėtros programą remiamą verslo plėtros planą arba kurioms skirta investicijų jaunesiems ūkininkams, skaičius (2B tikslinė sritis)	O.4
3 prioritetas (P3)	Bendros viešosios išlaidos P3 (EUR)	O.1
	Žemės ūkio valdų, kurioms skiriama parama už dalyvavimą kokybės sistemose, vietos rinkose, trumpose tiekimo grandinėse ir gamintojų grupėse, skaičius (3A tikslinė sritis)	O.4, O.9
	Ūkių, dalyvaujančių rizikos valdymo sistemose, skaičius (3B tikslinė sritis)	O.4, O.9
4 prioritetas (P4)	Bendros viešosios išlaidos P4 (EUR)	O.1
	Žemės ūkio paskirties žemė, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su biologinės įvairovės apsauga (4A tikslinė sritis) + vandentvarkos gerinimu (4B tikslinė sritis) + dirvožemio valdymo gerinimu ir (arba) dirvožemio erozijos prevencija (4C tikslinė sritis)	O.5
5 prioritetas (P5)	Bendros viešosios išlaidos P5 (EUR)	O.1
	Investicijų į energijos taupymą ir vartojimo efektyvumą (5B tikslinė sritis) + į atsinaujinančiosios energijos gamybą veiksmų skaičius (5C tikslinė sritis)	O.3
	Žemės ūkio ir miško paskirties žemė, kurioje vykdomas valdymas, susijęs su anglies dioksido sekvestracija arba išsaugojimu (5E tikslinė sritis) + žemės ūkio paskirties žemė, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su išmetamo ŠESD ir (arba) amoniako kiekio mažinimu (5D tikslinė sritis) + drėkinama žemė, kurioje pradėta taikyti efektyvesnė drėkinimo sistema (5A tikslinė sritis)	O.5

	Rodikliai	Susijęs įgyvendinimo rodiklis
6 prioritetas (P6)	Bendros viešosios išlaidos P6 (EUR)	O.1
	Remiamų veiksmų, kuriais siekiama pagerinti pagrindines paslaugas ir infrastruktūrą kaimo vietovėse, skaičius (6B ir 6C tikslinės sritys)	O.3
	Gyventojų skaičius, tenkantis vietos veiklos grupei (6B tikslinė sritis)	O.18

V PRIEDAS

Bendri kaimo plėtros vertinimo klausimai**Su tikslinė sritimi susiję vertinimo klausimai**

Atsakymai į klausimus, susijusius su kiekviena į kaimo plėtros programą įtraukta tikslinė sritis pateikiami išplėstinėse 2017 ir 2019 m. metinėse įgyvendinimo ataskaitose ir ex post vertinimo ataskaitoje.

1. 1A tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdančias intervencijas paremtos inovacijos, bendradarbiavimas ir žinių bazės plėtojimas kaimo vietovėse?
2. 1B tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdančias intervencijas paremtas žemės ūkio, maisto produktų gamybos bei miškininkystės ir mokslinių tyrimų bei inovacijų ryšių stiprinimas, taip pat siekiant geresnio aplinkosaugos valdymo ir aplinkosauginio veiksmingumo?
3. 1C tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdančias intervencijas paremtas mokymasis visą gyvenimą ir profesinis mokymasis žemės ūkio ir miškininkystės sektoriuose?
4. 2A tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdančias intervencijas prisidėta prie remtų ūkių ekonominės veiklos rezultatų gerinimo jų restruktūrizavimo ir modernizavimo, visų pirma siekiant intensyvinti dalyvavimą rinkoje ir pat žemės ūkio veiklos įvairinimą?
5. 2B tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdančias intervencijas paremtas palankesnių sąlygų sudarymas reikiamos kvalifikacijos ūkininkams pradėti veiklą žemės ūkio sektoriuje ir, visų pirma, kartų kaitai palengvinti?
6. 3A tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdančias intervencijas prisidėta prie remtų pirminės produkcijos gamintojų konkurencingumo didinimo geriau juos integruojant į žemės ūkio maisto produktų grandinę taikant kokybės sistemas, kuriant žemės ūkio produktų pridėtinę vertę, propaguojant vietos rinkas ir pasitelkiant trumpas tiekimo grandines, gamintojų grupes ir tarpšakines organizacijas?
7. 3B tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdančias intervencijas paremta ūkių rizikos prevencija ir valdymas?
8. 4A tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdančias intervencijas paremtas biologinės įvairovės atkūrimas, išsaugojimas ir didinimas, be kita ko, „Natura 2000“ teritorijose ir teritorijose, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių ar užsiimama didelės gamtinės vertės ūkininkavimu, taip pat Europos kraštovaizdžių būklės atkūrimas, išsaugojimas ir gerinimas?
9. 4B tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdančias intervencijas paremtas vandentvarkos gerinimas, įskaitant trąšų ir pesticidų valdymo gerinimą?
10. 4C tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdančias intervencijas paremta dirvožemio erozijos prevencija ir dirvožemio valdymo gerinimas?
11. 5A tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdančias intervencijas prisidėta prie vandens naudojimo žemės ūkyje efektyvumo didinimo?
12. 5B tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdančias intervencijas prisidėta prie energijos vartojimo žemės ūkyje ir maisto perdirbimo sektoriuje efektyvumo didinimo?
13. 5C tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdančias intervencijas prisidėta prie atsinaujinančiųjų energijos išteklių, šalutinių produktų, atliekų, liekanų ir kitų nemaistinių žaliavų tiekimo ir naudojimo bioekonomikos tikslais?
14. 5D tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdančias intervencijas prisidėta prie žemės ūkyje išmetamo šėsd ir amoniako kiekio mažinimo?

15. 5E tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdant intervencijas paremtas anglies dioksido išlaikymas ir sekvestracija žemės ūkyje ir miškininkystėje?
16. 6A tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdant intervencijas paremtas veiklos įvairinimas, mažųjų įmonių kūrimas ir plėtojimas, taip pat darbo vietų kūrimas?
17. 6B tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdant intervencijas paremta vietos plėtra kaimo vietovėse?
18. 6C tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdant intervencijas padidinta prieiga prie informacinių ir ryšių technologijų (IRT), taip pat jų naudojimas ir kokybė kaimo vietovėse?

Su kitais kaimo plėtros programos aspektais susiję vertinimo klausimai.

Atsakymai į toliau pateiktus klausimus pateikiami išplėstinėse 2017 ir 2019 m. metinėse įgyvendinimo ataskaitose ir ex post vertinimo ataskaitoje.

19. Kiek prioritetų ir tikslinių sričių sinergija padėjo padidinti kaimo plėtros programos efektyvumą?
20. Kiek techninė pagalba padėjo įgyvendinant Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 59 straipsnyje ir Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 51 straipsnio 2 dalyje nurodytus tikslus?
21. Kiek nacionalinis kaimo tinklas padėjo įgyvendinant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 54 straipsnio 2 dalyje nurodytus tikslus?

Su Sąjungos lygio tikslais susiję vertinimo klausimai

Atsakymai į toliau pateiktus klausimus pateikiami išplėstinėje 2019 m. metinėje įgyvendinimo ataskaitoje ir ex post vertinimo ataskaitoje.

22. Kiek kaimo plėtros programa padėjo siekiant pagrindinio 2020 m. ES strategijos tikslo bent 75 % padidinti 20–64 metų amžiaus gyventojų užimtumo lygį?
 23. Kiek kaimo plėtros programa padėjo siekiant pagrindinio 2020 m. ES strategijos tikslo investuoti 3 % BVP į mokslinius tyrimus, technologinę plėtrą ir inovacijas?
 24. Kiek kaimo plėtros programa padėjo švelninant klimato kaitą, prisitaikant prie jos ir siekiant pagrindinio 2020 m. ES strategijos tikslo bent 20 % arba, jei leis sąlygos 30 %, sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, palyginti su 1990 m., suvartojamo galutinio energijos kiekio atsinaujinančiosios energijos dalį padidinti iki 20 % ir energijos vartojimo efektyvumą padidinti 20 %?
 25. Kiek kaimo plėtros programa padėjo siekiant pagrindinio 2020 m. ES strategijos tikslo sumažinti europiečių, gyvenančių žemiau nacionalinės skurdo ribos, skaičių?
 26. Kiek kaimo plėtros programa padėjo gerinant aplinkos būklę ir siekiant ES biologinės įvairovės strategijos tikslo sustabdyti biologinės įvairovės nykimą ir ekosistemų funkcijų blogėjimą ir jas atkurti?
 27. Kiek kaimo plėtros programa padėjo siekiant BŽŪP tikslo didinti žemės ūkio konkurencingumą?
 28. Kiek kaimo plėtros programa padėjo siekiant BŽŪP tikslo užtikrinti tvarų gamtos išteklių valdymą ir klimato politikos veiksmų vykdymą?
 29. Kiek kaimo plėtros programa padėjo siekiant BŽŪP tikslo užtikrinti subalansuotą teritorinę kaimo ekonomikos ir bendruomenių plėtrą, įskaitant darbo vietų kūrimą ir jų išlaikymą?
 30. Kiek kaimo plėtros programa padėjo skatinti inovacijas?
-

VI PRIEDAS

Stebėsenos ir vertinimo sistemai skirtų techninės paramos dokumentų pagrindiniai elementai

Vienas pagrindinių kaimo plėtros stebėsenos ir vertinimo sistemos elementų yra techninė parama, teikiama valstybės narėms, vertintojams ir kitoms vertinimu suinteresuotoms šalims, kad jie galėtų stiprinti vertinimo gebėjimus ir didinti vertinimo veiklos kokybę bei nuoseklumą. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, parengs šiuos techninės paramos dokumentus, kurie apims nurodytus dalykus:

1. kiekvieno bendrojo rodiklio informacinius lapus, kuriuose pateikiama rodiklio apibrėžtis, nurodomas ryšys su intervencijų logika, matavimo vienetas, vertėms gauti naudota metodika, reikiami duomenys ir jų šaltiniai, informacija apie duomenų rinkimą, įskaitant už tai atsakingą įstaigą ir duomenų rinkimo dažnumą, ataskaitų teikimo reikalavimai;
2. metodines gaires, padėsiančias valstybėms narėms ir vertintojams įvykdyti stebėsenos ir vertinimo sistemos reikalavimus; gairės apima įvairius sistemos komponentus, įskaitant vertinimo metodus bei principus, ir patarimai konkrečiais klausimais, kaip antai BIVP vertinimas;
3. kaimo plėtros programos *ex ante* vertinimo gaires, kuriose nurodoma *ex ante* vertinimo paskirtis, apibūdinamas procesas ir dalyvių funkcijos, taip pat apibrėžiama vertinimo apimtis, pateikiami metodiniai patarimai dėl tinkamų principų bei metodų ir orientacinių šablonų rinkinys;
4. vertinimo planų rengimo gaires, kuriose nurodoma vertinimo plano paskirtis ir nauda, išvardijami įtrauktini elementai ir pateikiamos rekomendacijos dėl tinkamų plano sudarymo procesų. Įtraukti ir su valdymu bei įgyvendinimu susiję nurodymai bei orientaciniai vykdymo aspektų šablonai;
5. visų pirma regioninėms kaimo plėtros programoms skirtas pakaitinių rodiklių naudojimo ir nustatymo gaires, kuriose aprašoma pakaitinių rodiklių paskirtis ir charakteristikos, ir nurodomi duomenys bei metodai, kuriuos galima naudoti, kai reikia pakaitinių kintamųjų;
6. rodiklių plano gaires, kuriose nurodomi į planą įtrauktini elementai, taikytinos taisyklės ir šabloninės lentelės;
7. stebėsenos gaires, kuriose nurodomi į metines įgyvendinimo ataskaitas įtrauktini elementai, taikytinos taisyklės ir šabloninės lentelės;
8. papildomų rezultatų rodiklių verčių vertinimo gaires, kuriose nurodoma susijusių projektų grupė, imčių atrankos strategijos, tinkamos metodikos, duomenų šaltiniai ir vertinimo būdai;
9. kaimo plėtros programų poveikio vertinimo gaires, kuriose išdėstoma poveikio rodiklių paskirtis ir naudojimo būdai, kaimo plėtros ir kitų sričių politikos ryšiai su poveikio rodiklių vertėms įtakos turinčiais veiksniais, taip pat siūlomi kaimo plėtros intervencinių priemonių grynojo poveikio vertinimo metodai;
10. atsakymų į bendruosius kaimo plėtros vertinimo klausimus teikimo gaires (įskaitant ryšius su intervencijų logika ir bendraisiais rodikliais), kuriose siūlomi papildomi duomenys, kriterijai ir įvairūs metodai, kuriuos galima naudoti atsakant į klausimus;
11. 2014–2020 m. kaimo plėtros politikos *ex post* vertinimo gaires, kuriose nurodoma vertinimo paskirtis, procesas ir aprėptis, pateiktos metodinės rekomendacijos, nustatyta geroji patirtis, pateikti preliminarūs įvairių vertinimo aspektų šablonai.

VII PRIEDAS

Metinių įgyvendinimo ataskaitų, nurodytų Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 50 straipsnyje ir Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 75 straipsnyje, struktūra ir turinys**1. Pagrindinė informacija apie programos ir jos prioritetų įgyvendinimą***a) Finansiniai duomenys*

Finansiniai įgyvendinimo duomenys pagal priemones ir tikslines sritis pateikiant patirtų ir išlaidų deklaracijose deklaruotų išlaidų suvestinę. Joje nurodomos bendros patirtos viešosios išlaidos, taip pat per ankstesnius kalendorinius metus valstybių narių susigrąžintos lėšos ir atliktos finansinės pataisos.

b) Bendrieji ir konkrečios programos rodikliai ir kiekybinės siektinos vertės

Informacija apie kaimo plėtros įgyvendinimą, įvertintą pagal bendruosius ir konkrečios programos rodiklius, įskaitant pažangą, padarytą siekiant kiekvienai tikslinei sričiai nustatytų tikslų, ir pasiektus rezultatus, palygintus su planuotais rezultatais, nustatytais rodiklių plane. Pradedant nuo 2017 m. metinės įgyvendinimo ataskaitos, pasiekimai pagal orientyrus, nustatytus veiklos rezultatų plane (F lentelė). Papildoma informacija apie kaimo plėtros programos įgyvendinimo etapą pateikiama kaip kiekvienos priemonės ir tikslinės srities finansinių įsipareigojimų ir numatytos tikslų siekimo pažangos duomenys.

Lentelės

- A lentelė. Įsipareigojimai dėl išlaidų pagal priemonę ir tikslinę sritį
- B lentelė. Pasiekti įgyvendinimo rodikliai pagal priemonę ir tikslinę sritį
- C lentelė. Paskirstymas atitinkamiems rezultatams ir priemonėms pagal ploto tipą, lytį ir (arba) amžių
- D lentelė. Tikslų siekimo pažanga
- E lentelė. Pereinamojo laikotarpio priemonių stebėseną
- F lentelė. Veiklos rezultatų plano rodiklių pasiekimas

2. Vertinimo plano įgyvendinimo pažanga pristatoma pateikiant šiuos elementus:

- a) kaimo plėtros programos vertinimo plano pakeitimų, padarytų tais metais, aprašymą ir pagrindimą;
- b) tais metais vykdytos vertinimo veiklos aprašymą (susijusį su vertinimo plano 3 skirsniu)*;
- c) su duomenų teikimu ir valdymu susijusios veiklos aprašymą (susijusį su vertinimo plano 4 skirsniu)*;
- d) užbaigtų vertinimų, įskaitant jų paskelbimo internete nuorodas, sąrašą;
- e) užbaigtų vertinimų suvestinę, kurioje visų pirma pateikiamos vertinimo išvados;
- f) su vertinimo išvadų viešinimu susijusios ryšių veiklos aprašymą (susijusį su vertinimo plano 6 skirsniu)*;
- g) vertinimo rezultatų tolesnio panaudojimo aprašymą (susijusį su vertinimo plano 6 skirsniu)*.

* Pateikiama vertinimo plano nuoroda, aprašomos jį įgyvendinant iškilusios problemos ir priimti ar pasiūlyti jų sprendimai.

3. Problemos, darančios įtaką programos ir priemonių įgyvendinimo rezultatams

Vadovaujančiosios institucijos ir Stebėsenos komiteto veiksmai siekiant užtikrinti programos įgyvendinimo kokybę ir efektyvumą, visų pirma susiję su programos valdymo problemomis ir taisomosiomis priemonėmis, kurių imtasi po Komisijos pastabų.

4. Veiksmai, kurių imtasi vykdant techninės pagalbos ir programos viešinimo reikalavimus

- a) Jei techninė pagalba teikiama kuriant nacionalinį kaimo tinklą ir užtikrinant jo veikimą, ataskaitoje nurodomi veiksmai, kurių imtasi, taip pat nacionalinio kaimo tinklo kūrimo ir jo veiksmų plano įgyvendinimo stadija;
- b) veiksmai, kurių imtasi siekiant užtikrinti programos viešinimą (šio reglamento 13 straipsnis).

5. Veiksmai, kurių imtasi siekiant įvykti *ex ante* sąlygas (2016 ir 2017 m. ataskaitose, jei taikoma)

Veiksmų, kurių imtasi siekiant įvykdyti taikomas su prioritetais susijusias arba bendrąsias *ex ante* sąlygas, kurios buvo neįvykdytos arba tik iš dalies įvykdytos kaimo plėtros programos priėmimo metu, aprašymas pagal prioritetą ir (arba) tikslinę sritį, ir (arba) priemonę. Už kriterijų įvykdymą atsakingoms įstaigoms pateikiamos strategijoje, teisės akte ar kitame susijusiame dokumente nustatytų kriterijų, kurie buvo neįvykdyti arba tik iš dalies įvykdyti, nuorodos, įskaitant nuorodas į atitinkamus skirsnius ir straipsnius. Jei reikia, valstybės narės gali tą aprašymą papildyti paaiškinimais ar kita papildoma informacija.

6. Paprogramių įgyvendinimo aprašymas

2017 ir 2019 m. teikiamose metinėse įgyvendinimo ataskaitose pateikiama ir informacija apie įgyvendinimą, įvertintą pagal bendruosius ir konkrečios programos rodiklius, įskaitant informaciją apie paprogramės rodiklių plane nustatytų tikslų siekimo pažangą ir apie pasiektus rezultatus bei patirtas išlaidas, palygintus su paprogramėje nustatytais planuotais rezultatais ir išlaidomis.

7. Informacijos ir programos tikslų įgyvendinimo pažangos vertinimas

2017 ir 2019 m. teikiamose metinėse įgyvendinimo ataskaitose pateikiama ir ši vykdant vertinimo veiklą surinkta informacija:

programos pasiekimai ir jų kiekybinė išraiška, visų pirma įvertinti pagal papildomus rezultatų rodiklius ir atitinkamus vertinimo klausimus.

2019 m. teikiamose metinėse įgyvendinimo ataskaitose pateikiama ir ši vykdant vertinimo veiklą surinkta informacija:

programos tikslų įgyvendinimo pažanga ir programos indėlis įgyvendinant Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją, nustatyti įvertinus, *inter alia*, grynąjį programos indėlį į BŽŪP poveikio rodiklių verčių pokyčius ir atsakymus į atitinkamus vertinimo klausimus.

8. Veiksmų, kuriais siekiama atsižvelgti į Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 6, 7 ir 8 straipsniuose nustatytus principus, įgyvendinimas

2017 ir 2019 m. teikiamose metinėse įgyvendinimo ataskaitose pateikiama su toliau išvardytais aspektais susijusi informacija:

a) Moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo skatinimas (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 7 straipsnis)

Veiksmų, kuriais siekiama užtikrinti, kad rengiant ir įgyvendinant programas, taip pat vykdant stebėseną, teikiant ataskaitas ir atliekant vertinimą, būtų atsižvelgiama į moterų ir vyrų lygybę, būtų įtrauktas lyčių lygybės aspektas ir būtų skatinama lyčių lygybė, įvertinimas.

b) Darnus vystymasis (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 8 straipsnis)

Veiksmų, kurių imtasi siekiant užtikrinti, kad EŽŪFKP tikslai ir įgyvendinimas atitiktų darnaus vystymosi principą ir Sąjungos remiamą siekį išlaikyti, saugoti ir gerinti aplinkos kokybę, kaip nustatyta Sutarties 11 straipsnyje ir 91 straipsnio 1 dalyje, atsižvelgiant į principą „teršėjas moka“, įvertinimas.

Be to, pateikiama informacija apie paramą įgyvendinant kovos su klimato kaita tikslus (Klimato kaitos stebėjimas).

c) *Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 5 straipsnyje nurodytų partnerių vaidmuo įgyvendinant programą*

Veiksmų, kurių imtasi siekiant užtikrinti, kad Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 5 straipsnio 1 dalyje nurodyti partneriai dalyvautų rengiant pažangos ataskaitas ir įgyvendinant programas, be kita ko dalyvaudami programų stebėsenos komitetuose, kaip nurodyta minėto reglamento 48 straipsnyje, ir nacionalinio kaimo tinklo veikloje, įvertinimas.

9. Pažanga užtikrinant integruotą požiūrį

2019 m. teikiamose metinėse įgyvendinimo ataskaitose pateikiama ir ši informacija:

Pažangos, padarytos siekiant užtikrinti integruotą požiūrį naudojant EŽŪFKP ir kitas Sąjungos finansines priemones teritoriniam kaimo vietovių vystymuisi remti, taip pat ir vietos plėtros strategijomis.

10. Finansinių priemonių įgyvendinimo ataskaita (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 46 straipsnis)

Prie metinių įgyvendinimo ataskaitų kaip priedas pridedama:

speciali veiksmų, kuriuose naudojamos finansinės priemonės, ataskaita. Šios ataskaitos turinys nustatytas Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 46 straipsnio 2 dalyje ir ji pateikiama pagal ESI fondų šabloną.
